

Nećemo nikada zaboraviti naše borce iz narodnooslobodilačke borbe. Kada dođem u njihovu sredinu, kada dođem među vas, ja se uvijek ponovo sjećam svih onih momenata koje sam zajedno s vama proživio. To su bili teški historijski dani i narod mora cijeniti žrtve koje su dali njegovi najbolji sinovi.

*(TITO — iz govora u
Glini 1952.)*

PRILOZI

BANIJSKE JEDINICE

A — DO FORMIRANJA 7. DIVIZIJE

Sisački partizanski »odred« — nastao je od grupe komunista Okružnog komiteta KPH Sisak koja je izašla iz Siska 22. juna 1941. godine kod sela Žabno. U septembru 1941. spaja se sa partizanskim odredom »Kaline« u Šamarici.

Partizanski odredi i grupe u Šamarici. Od polovine jula 1941. formiraju se partizanske grupe pod rukovodstvom Kotarskog komiteta KPH Glina (Šamarica i Prolom) i drugih takvih grupa u kotarevima Petrinja i Kostajnica (Kaline) i na kotaru Dvor na Uni (Čerkezovac — Gorička).

Banijski NOP odredi. Po odluci CK KPH od 2. oktobra 1941. partizanski odredi i grupe na Baniji stavljeni su pod komandu novoformiranog štaba NOPO za Kordun i Baniju.¹ Od ovih grupa formira se početkom novembra 1941. Banijski partizanski bataljon, koji već u slijedećem mjesecu prerasta u Banijski NOP odred od dva bataljona (Prvi i Drugi). Do kraja jula 1942. u odredu se formiraju još šest novih bataljona (treći, četvrti, peti i šesti, udarni bataljon i prvi udarni bataljon PO Banije), proleterska četa i četa »Matija Gubec«.

Formiranje jedinica unutar Banijskog NOP odreda vršeno je ovim redom:

1. *bataljon* formiran je početkom decembra 1941. u selu Klasniću: djeluje na kotaru Glina.

2. *bataljon* formiran je 29. decembra 1941. u selu Vrpolju: djeluje na kotaru Dvor.

3. *bataljon* formiran je 6. januara 1942. za dejstvo na teritoriji kotareva Petrinja i Hrvatska Kostajnica.

Proleterska četa formirana je 30. marta 1942. od boraca iz 1, 2. i 3. bataljona.

---

¹ Po narednju GŠ NOP odreda za Hrvatsku 7. XII 1941. reorganizirana je komanda NOP odreda Korduna i Banije i formirani Kordunaški i Banijski NOP odred.

4. *bataljon* formiran je 3. aprila 1942. u selu D. Žirovac, a djelovao je na sektoru: Vrnograč — Bužim — Otoka — Dvor.

5. *bataljon* formiran je 4. juna 1942. i djelovao je na petrinjskom i glinskom kotaru.

Udarni bataljon formiran je početkom jula 1942. od boraca iz drugih bataljona PO Banije. Krenuo je sa Banije 4. jula sa 200 boraca u sastav 1. hrvatske udarne brigade i postaje njen 4. bataljon².

Četa »*Matija Gubec*«. Za uspješnije djelovanje u selima sjevernog dijela glinskog i petrinjskog kotara, formirana je krajem jula 1942. manja partizanska jedinica od boraca iz ovih sela kao i odabranih boraca iz odreda (dve trećine sastava činili su Hrvati), koja je ubrzo prerasla u četu »*Matija Gubec*«.³

6. *bataljon* formiran je sredinom jula 1942. i djelovao je na Polkljuki kod Lekenika i preko Save; u avgustu iste godine ulazi u sastav Moslavačkog partizanskog odreda.

1. *udarni bataljon* PO Banije formiran je 27. jula 1942. u selu Mali Gradac od 1. čete 1. bataljona, 2. čete 4. bataljona i Omladinske čete.

7. *banijska brigada* »*Vasilj Gačeša*« formirana je 2. septembra 1942. godine od 3, 5. i Udarnog bataljona PO Banije.

8. *banijska brigada* formirana je 7. septembra 1942. od 1, 2. i 4. bataljona PO Banije.

Komanda područja Banije formirana je početkom septembra i tada je imala tri bataljona u svom sastavu⁴. Komanda je vršila partizansku vojnu vlast na oslobođenoj teritoriji Banije⁵.

7. *divizija* je formirana 22. novembra 1942. godine i u njen sastav ulazi 7. i 8. *banijska brigada*, te 13. *proleterska brigada*⁶. Krajem decembra 1942. godine formirana je u sastavu divizije 16. *banijska brigada* od Udarnog bataljona iz sastava 1. hrvatske udarne brigade, 2. bataljona 8. brigade i 4. bataljona 7. brigade.

B — POSLIJE FORMIRANJA DIVIZIJE

Poslije formiranja 7. divizije stvarane su nove jedinice na Baniji koje su ili ulazile u sastav divizije ili bile samostalne, ili vezane za Partizanski odred.

² Vraća se na Baniju u decembru 1942. i ulazi u sastav 16. brigade kao njen 1. bataljon.

³ Početkom IV neprijateljske ofanzive četa se privremeno priključila Kordunaškom partizanskom odredu, kasnije opet dejstvuje (do polovine 1943. god.) kao samostalna jedinica.

⁴ Od novih područnih bataljona formiran je 23. oktobra 1942. novi Banijski partizanski odred.

⁵ Početkom septembra 1942. vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito izdao je naređenje o obrazovanju partizanskih vojnih vlasti na oslobođenoj teritoriji (o ustrojstvu i zadacima komandi područja, komandi mjesta, partizanskih i seoskih straža.)

⁶ Iako je Naredbom vrhovnog komandanta o formiranju 7. divizije određena u njen sastav, 13. proleterska brigada praktično nije postala brigada 7. divizije zbog odvojenosti.

4. *banijska brigada* formirana je 1. maja 1943. godine (kasnije u sastavu Unske operativne grupe preimenovana u 1. brigadu UOG, a 11. septembra postala 3. brigada 7. divizije).

2. *brigada* Unske operativne grupe formirana je 30. juna 1943. godine (11. septembra po ulasku u sastav 7. divizije, postala njena 4. brigada).

1. i 2. *partizanski odred* formirani su od Partizanskog odreda Banije početkom avgusta 1944. godine.

Posebno navodimo jedinice koje su postale na specifičan način i djelovale na Baniji, odnosno u sastavu 7. divizije:

Hrvatski bataljon. Naredbom GŠH od 18. avgusta 1943. godine formira se na Baniji ovaj bataljon za dejstvo na teritoriji gdje se ranije nalazila četa »Matija Gubec«. Hrvatski bataljon bio je u sastavu Partizanskog odreda Banije do januara 1944. godine. Tada se priključuje 4. brigadi i postaje njen 4. bataljon.

Jevrejski (Rabski) bataljon. Jevreji, koje je fašistička Italija deportirala u koncentracioni logor na otoku Rabu, poslije kapitulacije Italije, radi lakšeg transporta na slobodnu teritoriju, formirali su jedinice koje su se uključile u sastav drugih jedinica NOV Jugoslavije. Tako je jedan jevrejski bataljon od oko 300 boraca (sa nešto preko 20 žena) izvršio naporan marš od Senja preko Like do Generalskog Stola i tu ušao u sastav 7. divizije. Bataljon kao jedinica u diviziji nije postojao: odmah je rasformiran, a njegovi borci raspoređeni po jedinicama divizije.

Talijanski bataljon. Poslije kapitulacije Italije GŠH je polovinom septembra 1943. godine poslao u 7. diviziju oko 200 Italijana za njenu popunu. Oni koji su bili bolesni i iznemogli upućeni su u pozadinu, a od ostalih je po odluci štaba divizije formiran 5. bataljon 2. brigade sa oko 150 boraca i nazvan »Talijanski«. Bataljon je u takvom sastavu djelovao svega nekoliko mjeseci, kada su njegovi borci raspoređeni po svim jedinicama divizije.

Četa PPK (protiv pete kolone) formirana je krajem novembra 1943. godine od boraca iz Partizanskog odreda Banije i prerasta u bataljon maja 1944. godine.

NARODNI HEROJI*

1) BRONZIĆ ŽIVKO: rođen 7. aprila 1921. u selu Svinjici, kotar Petrinja, član KPJ od 1941. godine. U NOB stupio 1941. gdje je vršio dužnosti desetara, komesara čete, komadira čete, komandanta bataljona. Poginuo 2. februara 1943. u borbama na Ripačkom klancu.

2) BUJIĆ IVICA: rođen 1913. u Sisku, član KPJ od 1936. u NOB od 23. juna 1941. Bio na dužnosti delegata vođa i komesara čete. Poginuo na Gojilu 28. avgusta 1942.

3) ČAVIĆ MILOŠ: rođen 1918. u selu Donjem Javernju, kotar Dvor na Uni. Član KPJ od 1941. U NOB stupio 1941. Bio je komandir voda, komandir čete i komandant bataljona. Poginuo 24. januara 1942. u selu Šegestinu.

4) ČIPOR JANDRO: rođen 1902. u selu Vuroti, kotar Sisak. Član KPJ od 1935. Uoči rata bio član Okružnog i Kotarskog komiteta KP Sisak. U NOB stupio 1941. Poginuo u novembru 1941. u selu Budičini.

5) DEMONJA NIKOLA: rođen 1919. u selu Vlahoviću, kotar Glina. Član KPJ od 1941. U NOB stupio 1941. U toku NOB vršio dužnosti komandira voda i Proleterske čete, komandanta bataljona, zamjenika komandanta i komandant 17. udarne brigade i komandant 12. slavonske udarne divizije. Poginuo 5. septembra 1944. u borbama za Slavonsku Požegu kao komandant te divizije.

6) DIMIĆ NADA: rođena 1923. u Divoselu. Član Skoja postala 1938. Bila član Gradskog komiteta Skoja u Sisku. Član KFJ od 1941. U NOB stupila 1941. Ustaše su je uhvatile na jednom partijskom zadatku i poslale u logor Stara Gradiška, gdje je marta 1942. strijeljana.

7) DOŠEN STEVO: rođen u selu Dodošima, kotar Petrinja, član KPJ od 1941. U NOB od 1941. Bio je komandir voda i čete, komandant

---

* Ovdje su navedena imena narodnih heroja koji su ratoavli odnosno politički djelovali na teritoriji Banije i Siska, bez obzira gdje su rođeni. Međutim, narodni heroji koji su rođeni ili živjeli na Baniji a borili se u drugim krajevima naše zemlje, navedeni kao što su: Dumbović Kata, Kljajić Filip Fića, Mečava Petar i Šakić Nikola.

bataljona, odreda i brigade »Matija Gubec« u 32. diviziji. Poginuo decembra 1944. kod Podravskog Kloštra.

8) DRAGIĆ SIMICA: rođen 1911. u selu Svinjica, kotar Petrinja. Član KPJ od 1939, a od 1940. član OK KPJ za Baniju. Prvi predsjednik kotarskog NOO Petrinje i Kostajnice. Sekretar Kotarskog komiteta KPJ Kostajnica. Umro 1943. godine.

9) GAČEŠA VASILJ: rođen 1908. u selu Vlahoviću, kotar Glina. Član KPJ od 1941. U NOB od 1941. Decembra 1941. postao prvi komandant Partizanskog odreda Banije. Poginuo 26. aprila 1942. u selu Brubnju.

10) KLJAIĆ MILANKA: rođena 1924. u Starom Selu, kotar Petrinja. Član KPJ od 1942. U NOB stupila 1941. Poginula u borbama kod sela Jošavice 22. januara 1943. godine.

11) KOMLJENOVIĆ STOJAN ČOKA: rođen 1920. u selu Velikom Gracu, kotar Glina. Član KPJ od 1942. U NOB stupio 1941. Vršio je dužnosti komandira voda i čete i komandanta bataljona. Poginuo kao komandant bataljona 16. slavonske brigade u borbama za Viroviticu, februara 1943. godine.

12) MARAKOVIĆ NIKOLA NINA: rođen 3. oktobra 1912. u Hrvatskoj Kostajnici. Član KPJ od 1939. U NOB od 1941, a bio je politički radnik, komandant bataljona i proslavljeni komandant 7. banijske brigade. Poginuo 13. juna 1943. u bosanskom selu Rataju.

13) MARJANOVIĆ JOSIP JOSO: rođen 1905. u selu Velikoj Solni, kotar Glina. Član KPJ od 1933. Od 1939. član Kotarskog komiteta KPJ za kotar Glinu. Poginuo 10. oktobra 1941. u partizanskom logoru Prologu.

14) MILOJEVIĆ RADE: rođen 1918. u selu Umetiću, kotar Kostajnica. Član KPJ od 1942. U NOB od 1941. U toku rata je bio komandir voda i čete, komandant bataljona i komandant 1. brigade 7. udarne divizije. Poginuo februara 1944. u borbama između sela Borčevića i Mečenčana.

15) OGULINAC FRANJO SELJO: rođen 1904. u selu Žabno, kotar Sisak. Član KPJ od 1931. Učesnik borbi u Španiji gdje je dobio čin kapetana. Organizator ustanka u kotaru Sisak. Bio na dužnostima političkog komesara i operativnog oficira GŠ NOPOH, te komandanta I operativne zone. Poginuo krajem jeseni 1942. kod sela Kordića u Žumberku.

16) PRŠA JOSIP: rođen 1922. u selu Obrežu kraj Zagreba. Član KPJ od 1940. U NOB od avgusta 1941. na Baniji. U toku rata bio na dužnostima komesara čete i komesara bataljona. Poginuo kao sekretar Kotarskog komiteta KPH za kotar Novi Marof 1944. godine.

17) RUKAVINA IVO SIDO: rođen 1901. u Mošćenici, kotar Petrinja. Član KPJ od 1937. Sekretar Gradskog komiteta KP Sisak. Organizirao partijski rad i sabotaže u Sisku. Poginuo 27. decembra 1943. u selu Roženici u Pokupskom.

18) SUZIĆ MILOŠ: rođen 1903. u Žirovcu, kotar Dvor na Uni. Član KPJ od 1942. U NOB od 1941. U toku rata bio je komandir voda, komandir čete, komandant bataljona, zamjenik komandanta brigade i

komandant 1. brigade 7. udarne divizije. Umro od zadobijenih rana decembra 1945. u Zagrebu.

19) ŠPANOVIĆ ILIJA: rođen 1917. u Dragotini, kotar Glina. Član KPJ od 1942. U NOB od 1941. U toku rata bio je komandir voda, komandir čete i komandant bataljona. Poginuo je na Prenju marta 1943. kao komandant bataljona.

*

20) BALTIC MILUTIN: rođen 1920. u Donjem Selištu, kotar Glina. Član Skoja od 1938. Član KPJ od 1941. U NOB od 1941. Bio je sekretar Kotarskog komiteta Skoja i član Povjereništva CK KPH za sjevernu Hrvatsku. Od oktobra 1941. član Centralnog komiteta Skoja za Jugoslaviju.

21) BJELAJAC STANKO: rođen 1912. u selu Majske Poljane, kotar Glina. Član KPJ od 1939. U NOB od 1941. Bio je komesar partizanskog logora, operativni oficir Štaba za Baniju, komandant Partizanskog odreda Banije, komandant 8. brigade 7. divizije, zamjenik komandanta i načelnik štaba 4. korpusa.

22) CVETKOVIĆ MARIJAN: rođen 1920. u Sisku. Član KPJ od 1938. U NOB od 1941. Neposredno pred rat i u toku priprema za oružani ustanak bio je org. sekretar OK KP Sisak. Organizator ustanka. Bio komesar čete, zamjenik komandanta 1. partizanskog odreda Banije, komandant Moslavačkog partizanskog odreda, komesar 16. omladinske brigade, komesar 17. divizije i pomoćnik komesara 6. korpusa.

23) ČORKOVIĆ DUŠAN: rođen 1924. u selu Bačugi, kotar Glina. Član KPJ od 1942. U NOB od 1941. U toku NOB bio je vodnik voda, komandir čete, komandant bataljona, komandant 1. brigade 33. divizije omladinske brigade »Joža Vlahović« i 33. divizije.

24) GRMUŠA RADE: rođen 1917. u selu Bojni, kotar Glina. Član KPJ od 1942. U NOB od 1941. U toku rata bio je vodnik voda, komandir čete, komandant bataljona i komandant 8. banijske brigade 7. udarne divizije.

25) JANJIĆ VLADO CAPO: rođen 1904. u Sisku. Član KPJ od 1931. U NOB od 1941. Sekretar OK KPH za Baniju i član CK KPJ. Organizator ustanka. Pored toga bio na dužnosti komandanta odreda, komesara brigade, komesara divizije, komesara 6. slavonskog korpusa i komesara Korpusa narodne odbrane (KNOJ-a).

26) JERKOVIĆ MATE: rođen 1915. u Novom Selu, kotar Petrinja. Član KPJ od 1942. U NOB od 1941. U toku NOB bio je na dužnostima operativnog oficira bataljona, komandanta bataljona, komandanta odreda, komandanta divizije, načelnika štaba 6. slavonskog korpusa, zamjenika komandanta 3. armije i komandanta 10. zagrebačkog korpusa.

27) JOKA MILAN: rođen 1922. u selu Gagama, kotar Dvor na Uni. Član KPJ od 1942. U NOB od 1941. Bio na dužnostima vodnika voda, komandanta bataljona, zamjenika komandanta 17. brigade, komandanta brigade (»Jan Žiška«, Osječke i 17. slavonske) i načelnik štaba 28. divizije.

28) KALANJA PETAR: rođen 1915. u selu Zakopi, kotar Dvor na Uni. Član KPJ od 1942. U NOB od 1941. U toku rata bio je vodnik voda, zamjenik komandira čete, komandir čete, zamjenik i komandant bataljona, i načelnik štaba Partizanskog odreda Banije.

29) KLADARIN ĐURO: rođen 1916. u Sjedinjenim Američkim Državama. Član KPJ od 1939. U NOB od 1941. U toku rata bio je na dužnostima: političkog komesara Partizanskog odreda Banije, I partizanske zone Hrvatske, 7. banijske udarne i 28. slavonske divizije, te zamjenik političkog komesara Korpusa narodne odbrane.

30) KNEBL FRANJO: rođen 1915. u Čehoslovačkoj. Član KPJ od 1938. U NOB od 1941. Sekretar Kotarskog komiteta KPH za Dvor na Uni i član Okružnog komiteta KPH Banije. Pored toga, bio je komesar čete, komesar bataljona, komesar Moslavačkog odreda, zamjenik komesara 16. brigade i omladinske brigade »Joža Vlahović«, komesar Žumberačko-posavskog sektora i komesar 34. udarne divizije.

31) KRUNIĆ UROŠ: rođen 1914. u Starom Selu, kotar Petrinja. Član KPJ od 1941. Krajem 1941. godine sekretar Kotarskog komiteta KPH Petrinja. Dužnosti koje je obavljao u NOB: zamjenik komesara odreda, komesar 1. hrvatske brigade, komesar 7. banijske brigade i komesar 7. udarne divizije.

32) PETROVIĆ ADAM GIGAC: rođen 1913. u selu Velikom Gracu, kotar Glina. Član KPJ od 1942. U NOB stupio 1941. U toku rata bio je komandir voda, komandir čete, zamjenik komandanta bataljona i komandant bataljona u 2. brigadi.

33) ŠPILJAK MIKA: rođen 1916. u selu Odri, kotar Sisak. Član KPJ od 1938. U NOB od 1941. U toku NOB bio je član Kotarskog komiteta KPH Sisak, politički komesar 6. bataljona Partizanskog odreda Banije, sekretar Kotarskog komiteta KPH Velika Gorica, sekretar Oblasnog komiteta Skoja za Zagreb, sekretar Pokrajinskog komiteta Skoja za Hrvatsku i kandidat za člana CK KP Hrvatske.

U prvom delu su imena poginulih i umrlih narodnih heroja.

HRONOLOGIJA

NAJVAŽNIJIH DOGAĐAJA NA BANJIJI U TOKU NOR-a*

1941. GODINA

22. jun

Po odluci Okružnog komiteta KPH za Sisak, kod s. Žabna formirana naoružana grupa od komunista iz Siska i okoline koja je kasnije činila Sisački odred (prvi u Hrvatskoj).

16. jul

Prema odluci CK KPH u Karlovcu formirano Operativno partijsko rukovodstvo pri OK KPH sa Josipom Krašom na čelu, sa zadatkom da organizuje i neposredno rukovodi oružanim ustankom na Kordunu i Baniji.

21. jul

Otpočeo dvodnevni sastanak Kotarskog komiteta KPH za Glinu na kome je odlučeno da oružani ustanak otpočne 23. jula.

22. jul

Oko 500 ustaša napalo dijelove Sisačkog NOP-odreda u šumi Brezovici, pri čemu su dva partizana poginula.

U Sisku strijeljano 6 članova Mjesnog komiteta Skoja.

23. jul

Početak oružanog ustanka na Baniji. Naoružani odred i seljaci napali su, razoružali posadu i zapalili željezničku stanicu u s. Grabovcu. Da bi osujetile ustanak, ustaše su došle u selo i pohvatale 80 ljudi. Kad

---

* U ovoj hronologiji nisu mogli biti obuhvaćeni svi vojni i politički događaji vezani za Baniju i njene jedinice, jer nema ni potrebnih dokumenata, a i sam karakter ove edicije ne zahteva tako opširnu i detaljnu hronologiju.

je počeo da zasjeda ustaški prijeki sud, ustanici su mu onemogućili rad, ubili 12 ustaša a zatim se povukli u šumu. Za odmazdu su ustaše tokom 24. i 25. jula pobile preko 1.200 ljudi iz Grabovca i okolnih sela. Otpočele su masovne represalije.

23. (24.) j u l

U šumi Šamarici formirana su dva ustanička logora: r.a Andelinijoj kosi i na Kalinama koji, kroz mjesec dana, dobijaju naziv 5. i 6. partizanski bataljon, a zatim Partizanski odred »Anđelina kosa« i Partizanski odred »Kaline«.

29. j u l

U glinskoj crkvi ustaše poklale nekoliko stotina Srba. Do kraja jula u Glini je ubijeno oko 2.000 Srba.

18. a v g u s t

Po odluci OK KPH za Karlovac imenovano jedinstveno vojno rukovodstvo za područje Korduna i Banije, koje je podijeljeno na 6 vojnih rejona.

U s. D. Selištu, u glinskom kotaru, formiran NOO.

5. s e p t e m b a r

Ustanici napali ustaše u s. Begovićima. Kao represaliju ustaše spalile selo i opljačkale imovinu seljaka.

13. s e p t e m b a r

Sisački NOP odred upao u s. Topolovac, zaplijenio 29 pušaka i 1.200 metaka, te porušio tt-liniju Sisak — Topolovac.

19. s e p t e m b a r

Na Petrovoj gori održana dvodnevna konferencija rukovodilaca NOP-a Korduna i Banije, na kojoj je donijet niz značajnih odluka. Upućen proglašen narodu da stupi u ustaničke redove.

20. s e p t e m b a r

Ustaško-domobranske snage opkolile Sisački NOP odred (na prostoru šuma Brezovice, Zalukinje i Bukovice), ali se ovaj izvukao iz okruženja, prešao Savu i došao na Baniju gdje se spojio s Partizanskim odredom »Kaline«.

26. s e p t e m b a r

Partizani iz Partizanskog odreda »Anđelina kosa« napali i zapalili žandarmerijsku stanicu u s. G. Klasniću (ubijen 1 ustaša, a ranjeni 1 ustaša i 1 domobran) i napali grupu žandarma u s. Ljeskovcu (ubijen 1 žandarm, a poginuo 1 partizan).

Sisački i Kalinski partizanski odred napali na žandarmerijsku stanicu u s. M. Gradac; stanica je demolirana, 1 žandarm ubijen, a 5 ranjeno; poginula su 3 partizana.

28. septembar

Od odreda »Anđelina kosa« i »Kalina« formiran na Šamarici jedinstveni Banijski NOP odred; partizani položili vojničku zakletvu.

30. septembar

U Karlovcu održano savjetovanje Operativnog partijskog rukovodstva OK KPH za Kordun i Baniju i odlučeno da se od partizanskih jedinica na ovom području formira jedan NOP odred sa 5 bataljona.

10. oktobar

U šumi Prolomu poginuo član Kotarskog komiteta KPH za Glinu, Josip Marjanović Joso, narodni heroj.

Oktobar — prva polovina

Po odluci CK KPH formirana komanda NOP-odreda za Kordun i Baniju.

19. oktobar

Između Capraga i Blinjskog Kuta partizani na više mjesta porušili željezničku prugu, a voz koji je naišao izbačen sa šina, oštećeni lokomotiva i 1 vagon.

20/21. oktobar

Organizirana zajednička akcija objedinjenog Banijskog NOP odreda na Zrinj. Istovremeno su i ustaše (iz Zrinja, Kcstajnice i Petrinje) krenule na slobodnu teritoriju, pa je došlo do noćnog sudara u šumi ispred Zrinja, zbog čega napad na ovo uporište nije izveden. Partizani su se povukli u svoje logore.

21. oktobar

Jake ustaško-domobranske snage otpočele s prvom široko organiziranom ofanzivom na dva ustanička logora, odnosno odreda u Šamarici. U dvodnevnoj aktivnosti neprijatelj je pronašao i spalio dva napuštena logora. Partizani su se poslije borbe povukli iz logora dublje u šumu.

Oktobar

Kotarski komitet KPH za Glinu održao savjetovanje na kome je donio odluku o stvaranju NOO i omladinskih i ženskih organizacija.

2. novembar

Komanda NOP odreda Korduna i Banije naredila komandantima bataljona da mobilišu cjelokupno ljudstvo sposobno za borbu i uvrste ga u desetine, vodove, čete i bataljone, te da redovno izvođe obuku.

10. novembar

Jedinice 6. bataljona NOP odreda Korduna i Banije srušile 13 većih i 12 manjih mostova i na više mjesta prekopale cestu u selima između Gline i Šamarice.

Novembar — sredina

Formiran Okružni komitet KPH za Baniju.

18. novembar

Jedinice NOP odreda Banije napale kod s. Maje iz zasjede kolonu od oko 100 ustaša i nanijele joj gubitke od oko 15 mrtvih i 25 ranjenih (podaci nisu provjereni).

29. novembar

Druga četa 1. bataljona komande NOP odreda napala i razoružala žandarmerijsku stanicu u s. Žirovcu.

Novembar

U s. Budičini poginuo član OK KPH za Sisak Jandro Čipor, narodni heroj.

4. decembar

Prva četa 6. bataljona komande NOP odreda napala i razoružala stražu od 11 domobrana na željezničkoj stanici s. Bačuga i uništila stanične uređaje.

Decembar — početak

Po naređenju Glavnog štaba NOP odreda za Hrvatsku reorganizovana je komanda NOP odreda Korduna i Banije i formirani Kordunaški i Banijski NOP odred.

12/13. decembar

Između s. Obljaja i Gline partizani porušili 13 mostova i na više mjesta prekopali cestu.

13. decembar

Održano prvo savjetovanje u GŠ NOPOH predstavnika partizanskih komandi Like, Korduna, Banije, Gorskog kotara i Hrvatskog primorja (u s. Zbjegu); odlučeno da se formiraju tri udarna bataljona i razrađen plan zajedničkih dejstava.

20. decembar

Partizani iz zasjede napali žandarme u s. Komogovini i nanijeli im gubitke.

22. decembar

Borci Banijskog NOP odreda napali 12 ustaša u s. Vanićima i nanijeli im gubitke.

26/27. decembar

Borci Banijskog NOP odreda napali u s. Gvozdanskom vod ustaša i primorali ga da se, uz gubitke od 4 mrtva i 2 ranjena, povuče u s. Bešlinac.

30. decembar

Formiran 1. bataljon Banijskog NOPO u s. Klasniću.

Formiran 2. bataljon Banijskog NOPO u s. Gorička.

Borci Banijskog NOP odreda odbili napad dvije čete ustaša koje su iz Dvora nadirale prema Bešlincu.

Decembar — kraj

Ustaše i domobrani upali u s. Komogovinu, pobili 118 lica (veći broj žena i djece) i zapalili selo.

Održana prva kotarska partijska konferencija za Petrinju, na kojoj je izabran kotarski komitet KPH.

1942. GODINA

1. januar

Izišao prvi broj lista »Vjesnik Nacionalno-oslobodilačke fronte za Baniju«.

6. januar

Formiran 3. bataljon Banijskog NOP odreda.

Januar sredina

U s. Gradusi održana prva kotarska konferencija seoskih (mjesnih) NOO kotara Petrinja; izabrani predsjednici opštinskih i predsjednik kotarskog NOO.

19. januar

Kod s. Svinjice dijelovi Banijskog NOP odreda napali neprijateljevu patrolu od 30 ustaša i 8 žandarma; ubili 2 i ranili 8.

22. januar

U kostajničkom zatvoru ustaše ubile Anku Butorac, člana CK KPH (narodni heroj).

24. januar

Kod Popovog mosta (kod Šegestina), na cesti Zrinj — s. Divuša, 2. bataljon Banijskog NOP odreda postavio zasjedu i dočekaao ustaše, kojima je nanijeo gubitke; u borbi je poginuo komandant 2. bataljona Miloš Čavić (narodni heroj).

25. januar

Banijski NOP odred napao na žandarmerijsku stanicu u s. Obijaju. Uz pomoć ustaša iz Gline posada se izvukla za Gliru.

28. januar

U s. Majskom Trtniku 1. četa 1. bataljona Banijskog NOP-odreda razoružala domobransku posadu.

7. februar

Ustaše, domobrani i žandarmi zapalili s. Komogovinu.

10. februar

U s. V. Šušnjar 1. četa 1. bataljona Banijskog NOP odreda iz zasede napala ustaše i nanijela im gubitke od 5 mrtvih i 1 ranjenog; zaplijenjeno 9 pušaka.

22. februar

Dijelovi 2. i 3. bataljona Banijskog NOP odreda između s. Rogulje i s. Lotina zajedničkom vatrom oborili domobranski avion; pilot se spustio padobranom i zarobljen je.

Februar

Izabrani kotarski NOO za Glinu i Dvor.

1. mart

Dijelovi Kordunaškog i 1, 2. i 3. bataljon Banijskog NOP-odreda napali ustaško-domobransku posadu u Vrnograču. Napad nije uspio, a partizani su imali gubitke od 16 poginulih.

3/4. mart

Ustaše upale u s. Dragotinu, ubile 50 i ranile veći broj ljudi.

19. mart

U s. Trnovcu održano partijsko savjetovanje Okružnog komiteta KPH za Baniju u prisustvu 34 delegata (iz kotareva Sisak, Kostajnica, Glina i Petrinja).

20. mart

U s. G. Budičini 3. bataljon Banijskog NOP odreda razoružao ustašku posadu.

21. mart

Prvi bataljon Banijskog NOP odreda razoružao ustašku posadu u s. Prisjeki.

24. mart

Prvi bataljon Banijskog NOP odreda zauzeo s. Bučicu koju je branila seoska straža; poginulo 8 stražara, a zaplijenjeno 16 pušaka i 6 sanduka municije.

30. mart

Po naredjenju Glavnog štaba NOP odreda Hrvatske formirana Proleterska četa Banijskog NOP odreda, u s. Klasniću.

Dijelovi 1. bataljona Banijskog NOP odreda razoružali domobransku posadu na željezničkoj stanici Maja (zarobljeno 27 domobrana, zaplijenjeno 27 pušaka i 1 automat), a na željezničkoj stanici s Grabovac 2. četa ovog bataljona razoružala domobransku posadu i zapalila stanicu i zgradu opštine.

Mart

U s. Trnovcu održana omladinska konferencija za kotar Glinu, na kojoj je izabrano rukovodstvo.

2. april

Jedinice Banijskog NOP odreda razoružale neprijateljeve posade na željezničkim stanicama u selima Grabovcu, Vlaoviću i Maji. Zarobljeno 78 domobrana i 2 oficira; zaplijenjeno 2 puškomitraljeza, 78 pušaka, 12.000 metaka, 75 bombi i drugi materijal.

3. april

Formiran 4. bataljon Banijskog NOP odreda od 3. čete 1. bataljona, 3. čete 2. bataljona i novopridošlog ljudstva; bataljon je imao tri čete.

8. april

Pod pritiskom nadmoćnijeg neprijatelja Banijski NOP odred otpočeo trodnevno prebacivanje na Grmeč, preko Une. U Baniji je ostala Proleterska četa i 1. četa 3. bataljona.

16. april

U sadejstvu sa 1. krajiškom NOP odredom, Banijski odred razoružao neprijateljeve posade na pruzi Rudice — Blatna; zarobljeno 47 domobrana.

25. april

Glavni štab NOP odreda za Hrvatsku naređuje Banijskom NOP odredu da se vrati iz Bosne u Baniju.

Dve čete Banijskog NOP odreda, poslije kratke bcrbe, zauzele Glinsko Novo Selo koje su branile ustaše.

27. april

Proleterska četa Banijskog NOP odreda u zasjeđi na cesti Kostajnica — Petrinja (kod s. Brjebrovne) zarobila 15 domobrana i zaplijenila 2 puškomitraljeza, 14 pušaka i oko 3.000 metaka, a spalila 2 kamiona.

29. april

Kod s. Brubna poginuo u borbi protiv ustaša i domobrana komandant Banijskog NOP odreda, Vasilj Gaceša (narodni heroj) sa 8 partizana.

3. maj

Proleterska četa Banije krenula u Slavoniju i 25. maja stavila se na raspolaganje štabu III operativne zone.

5. maj

Jedinice 1, 2. i 3. bataljona Banijskog NOP odreda napale ustaško uporište u s. Zrinj; napad nije uspio.

7/8. maj

Dvije čete 1. bataljona Banijskog NOP odreda napale i razoružale neprijateljsku posadu u s. Maji; zaplijenjen 1 mitraljez, 28 pušaka i 9.000 metaka.

8. maj

Kod željezničke stanice Volinja (na pruzi Kostajnica — Bosanski Novi) dijelovi 3. bataljona Banijskog i jedne čete 2. krajiškog NOP odreda porušili vijadukt; saobraćaj na pruzi onemogućen za oko 2 mjeseca.

11. maj

Dijelovi 2. bataljona Banijskog NOP odreda napali su zasjede kod s. Šegestina ustaško-domobranksu kolonu i nanijeli joj gubitke od 4 mrtva, 4 ranjena i 10 zarobljenih, a zaplijenili 3 puškomitraljeza, 16 pušaka i 10 sanduka municije.

16. maj

Dijelovi 1. bataljona Banijskog NOP odreda razoružali u s. Strašniku seosku miliciju.

22. maj

Jedna četa 2. bataljona Banijskog NOP odreda, preobučena u domobranske uniforme, bez borbe razoružala posadu u s. Kuljane i zaplijenila 30 pušaka.

24. maj

Dijelovi Banijskog NOP odreda, poslije kratke borbe, zauzeli ustaška uporišta u selima Dolnjacima, Svrčići i Maji i zaplijenili 15 pušaka, 1 puškomitraljez i 3.500 metaka. Zatim porušili 600 m željezničke pruge Karlovac — Petrinja i pokidali tt-veze.

24./25. maj

Da bi izbjegao ustašku odmazdu srpski živalj iz sela Bijelnika, Blinje, Petkovca, Stražbenice, Moštanice i Deanovića, pod zaštitom jedinica Banijskog NOP odreda sklonio se u Šamaricu.

27. maj

Dijelovi Banijskog NOP odreda zauzeli s. Mečenčane koje je branila ustaško-domobranska posada i nanijeli joj gubitke od 7 mrtvih, 13 ranjenih i 66 zarobljenih; zaplijenjeno je 65 pušaka, 2 puškomitraljeza i 8.000 metaka. Porušeni svi mostovi na putu Mečenčani — Moštanica.

30. maj

Dijelovi 1. bataljona Banijskog NOP odreda zauzeli domobransko uporište u s. Grabovcu, ubili 15, ranili 5 i zarobili 45 neprijateljevih vojnika, a zaplijenili 2 puškomitraljeza, 49 pušaka i 4.500 metaka.

31. maj

U s. Ljeskovcu otpočela (trodnevna) prva okružna konferencija KPH za Baniju, na kojoj je izabran novi Okružni komitet KPH za Baniju.

1. jun

Naredbom Glavnog štaba NOP odreda za Hrvatsku postavljen štab 1. operativne zone NOP odreda Hrvatske, pod čiju su komandu stavljene sve partizanske jedinice s teritorije Like, Korduna i Banije.

Prvi bataljon Banijskog NOP odreda zauzeo s. Skelu, zarobio 8 ustaša i zaplijenio 8 pušaka.

2. jun

Dijelovi Banijske proleterske čete i jedne čete 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda zauzeli neprijateljsko uporište u s. Bučju (kod Pakraca).

Formiran 5. bataljon Banijskog NOP odreda.

6. jun

Banijska proleterska četa i jedan vod 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda zauzeli s. Poljansku (kod Slavonske Požege), ubili 12 ustaša i zaplijenili 12 pušaka sa 950 metaka.

7. jun

Dijelovi 2. bataljona Banijskog NOP odreda zauzeli ustaška uporišta Vranovinu i Bijeljevinu i vodili borbe kod Gredana, Hrvatskog Sela, Ponikvara, Topuskog i Kamenskog Mosta protiv ustaša i domobrana. Napad na Topusko, u sadejstvu s Kordunaškim NOP odredom, nije uspio.

9. jun

Otpočeo napad 1. brdske divizije i Petrinjske ustaško-domobranske brigade (iz Petrinje i Gline) na slobodnu teritoriju Banije. Do 12. juna neprijatelj je ovladao većim dijelom slobodne teritorije.

12. jun

Prvi bataljon Banijskog NOP odreda zauzeo s. Prekopu koju su branile ustaše.

16. jun

Dijelovi 3. bataljona Banijskog NOP odreda napali su Kordić-brdu (kod Petrinje) iz zasjede dvije neprijateljske čete i prinudili ih na povlačenje

18. jun

Između željezničkih stanica Grabovac i Maja dijelovi 1. bataljona Banijskog NOP odreda porušili prugu i tt-veze u duljini od 5 km, minirali skretnice i uništili 1 lokomotivu.

21. jun

Jedinice 3. i 5. bataljona Banijskog NOP odreda zauzele ustaško uporište u s. D. Budičini i zaplijenile 2 puškomitraljeza, 37 pušaka i nekoliko stotina metaka; porušile 1,5 km željezničke pruge i tt-veze između željezničkih stanica Hrastovice i Kraljevcana.

22. jun

Prva i 2. četa 4. bataljona Banijskog NOP odreda razoružale neprijateljsku posadu u s. Blatna i zaplijenile 1 mitraljez, 3 puškomitraljeza i 62 puške.

26. jun

Banijska proleterska četa i dijelovi 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda odbili kod s. Branežaca (kod Pakraca) napad ustaša iz s. Španovice.

30. jun

Dijelovi Banijskog NOP odreda razoružali neprijateljsku posadu u s. Majuru i zaplijenili 1 puškomitraljez, 39 pušaka i druge opreme.

2. jul

Banijski NOP odred napao neprijateljske posade u s. Čuntiću, s. Bačugi i željezničku stanicu Kraljevčani; posade dijelom zarobio i zaplijenio 138 pušaka, 5 puškomitraljeza, oko 12.000 metaka i mnogo druge opreme.

Početak jula

Formiran Banijski bataljon (poznat kao »Lički«). Krenuo 4. jula sa 200 boraca sa Banije i ušao u sastav 1. hrvatske udarne brigade kao njen 2. bataljon.

8. jul

Izišao prvi broj lista »Vjesnik Banije«, organa NOO Banije.

12. jul

Na pruzi Blinjski Kut — Sunja diverzantska grupa GŠH digla u zrak teretni vlak s naftom, uništila lokomotivu i 3 vagona, saobraćaj obustavljen 22 časa.

Jul — sredina

Formiran 6. bataljon NOP odreda Banije (jedna četa oko Siska, a druga u Moslavini).

17. jul

Drugi i 3. bataljon Banijskog NOP odreda napali su ustaško uporište u s. Kuljanima; napad nije uspio.

Kod s. Brezovice (u Pokuplju) jake ustaško-domobranske snage napale i opkolile dijelove 6. bataljona Banijskog NOP odreda. Poslije krace, žestoke borbe partizani su probili obruč na tri mjesta i povukli se prema s. V. Gorici.

18. jul

Kod Kamenskog Mosta (kod Topuskog) dijelovi Banijskog i 1. kordunaškog NOP odreda razbili dvije čete ustaša iz V. Klačuše.

19. jul

U rejonu s. V. Gorica ustaše napale i okružile 2. četu 6. bataljona Banijskog NOP odreda, koja se probila bez većih gubitaka

20. jul

Peti bataljon Banijskog i 4. bataljon 1. kordunaškog NOP odreda napali domobrane i žandarme u s. Čemernici, ubili 14 i zarobili 4 vojnika i žandarma. Poginula su 2 i ranjena 3 partizana.

24. jul

Dijelovi Banijskog NOP odreda zauzeli neprijateljevo uporište u s. Brnjeuški, zarobili 45 domobrana a zaplijenili 50 pušaka, 1 mitraljez, 1 puškomitraljez, oko 5.500 metaka i drugu opremu. Ubijeno je 6 i ranjeno 6 neprijateljskih vojnika; 2 partizana su poginula i 2 ranjena.

Kraj jula

Formirana manja partizanska jedinica od boraca Hrvata koja je uskoro prerasla u četu »Matija Gubec«.

27. jul

Po naredenju štaba 1. operative zone NOP odreda Hrvatske formiran Udarni bataljon Banijskog NOP odreda u s. Mali Gradac (od 1. čete 1. bataljona, 2. čete 4. bataljona i Omladinske čete).

1. avgust

Dijelovi 2. bataljona Banijskog NOP odreda odbili kod s. Draškovca napad ustaša i prisilili ih na povlačenje.

3. avgust

U rejonu s. Brubna jedinice 3. bataljona Banijskog NOP odreda odbile napad ustaša iz Vrnograča i prinudile ih na povlačenje ka s. Žirovcu. U toku borbe ustaše su popalile sva sela oko Bosarske Bojne.

4. avgust

U rejonu Petrove gore jedinice 4. bataljona Banijskog NOP odreda odbile ustaše iz Topuskog i prinudile ih na povlačenje. Ustaše zapalile sela Vorkapić, Katinovac, Bijeljevinu i dr.

8. avgust

Dijelovi 1. brdske divizije i Petrinjske ustasko-domobranske brigade otpočeli napad na slobodnu teritoriju Banije. Pod pritiskom nadmoćnijeg neprijatelja Banijski NOP odred prebacio se na Kordun, a neprijatelj je ovladao slobodnom teritorijom i odveo u logore veliki broj stanovnika.

12/13. avgust

Dijelovi 1. i 2. kordunaškog i Banijskog NOP odreda napali na Vrginmost; napad nije uspio.

18. avgust

Druga četa 6. bataljona Banijskog NOP odreda zapalila željezničke stanice u selima Peščanici i Mraclinu (na pruzi Zagreb — Sisak).

19. avgust

Dijelovi Banijskog NOP odreda napali domobransko uporište u s. G. Klasniću; zbog dolaska neprijateljskih pojačanja, morali su se povući.

20. avgust

Po naređenju štaba 2. operativne zone NOP odreda Hrvatske od dijelova 6. bataljona Banijskog odreda i od Žumberačko-pokupskog NOP odreda formiran 2. bataljon »Kljuka« Žumberačko-pokupskog NOP odreda.

23. avgust

Po naređenju štaba 2. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od jedne čete Banijskog NOP odreda i čete »Kasim Čehajić Turčin« (II operativne zone) formiran 1. mešlavački partizanski bataljon.

Kraj avgusta

Treći, 5. i Udarni bataljon Banijskog NOP odreda prešli u Moslavinu i Slavoniju gdje su razvili znatne aktivnosti.

2. septembar

Po naređenju GŠ NOP odreda Hrvatske od 3, 5. i Udarnog bataljona Banijskog NOP odreda formirana je u Slavoniji 7. hrvatska (banijska) NO brigada.

Septembar -- početak

Po naređenju štaba 1. operativne zone NOP odreda Hrvatske formirane komande banijskog, ličkog i kordunaškog vojnog područja. Komanda Banijskog područja imala u svom sastavu tri bataljona.

6. septembar

Sedma banijska brigada, Banijska proleterska četa. Moslavački partizanski bataljon i dijelovi 1. slavonskog NOP odreda i Krajiškog proleterskog bataljona napali su neprijateljevu posadu koja je čuvala izvore nafte u s. Gojlo. Zarobljeno 88 vojnika i 1 oficir, a zaplijenjen 1 mitraljez, 2 puškomitraljeza, 112 pušaka i 10.000 metaka.

7. septembar

Po naređenju GŠ NOP odreda za Hrvatsku od 1, 2. i 4. bataljona Banijskog NOP odreda formirana u rejonu s. Obljaja 8. hrvatska NO brigada.

9. septembar

Kod s. Obljaja jedinice komande banijskog vojnog područja odbile napad domobrana i muslimanske milicije, pri čemu je ubijeno 10 i zarobljeno 4 neprijateljska vojnika. Zaplijenjeno je 12 pušaka, 1 automat i 2 puškomitraljeza.

13/14. septembar

Osmo banijska brigada zauzela domobranksko uporište u s. Brnjeuški i napala dvije čete domobrana u s. Majskom Trtniku, zarobila 146 domobrana i 2 oficira, a zaplijenila 150 pušaka, 5 puškomitraljeza i preko 20.000 metaka.

18. septembar

Sedma banijska brigada, Moslavački partizanski bataljon i dijelovi 1. slavonskog NOP odreda i Krajiškog proleterskog bataljona napali sela Pitomaču i Kloštar, kao i rudnik uglja kod Pitomače. U toku borbe jedinice su zapalile željezničke stanice u ovim selima, opštinu i žandarmerijsku stanicu u Pitomači, postrojenja u rudniku, 1 mlin sa 20 vagona žita, 2 lokomotive i 40 vagona, porušile željezničku prugu i zaplijenile razni materijal.

25. septembar

Jedinice 8. banijske brigade napale kod Lipove kose (blizu Kostajnice) četú domobrana i tri radne čete, ubile 7 i zarobile 208 domobrana i radnika, a zaplijenile 34 puške i oko 2.500 metaka.

28. septembar

Sedma banijska brigada i dijelovi 1. slavonskog NOP odreda, Moslavačkog i Krajiškog proleterskog bataljona napali Grubišnje Polje i zauzeli ga (sem škole gdje se neprijatelj zadržao), zarobili 115 domobrana i ustaša i zaplijenili 4 puškomitraljeza, 145 pušaka i 6.000 metaka.

5. oktobar

Sedma banijska brigada i dijelovi 1. slavonskog NOP odreda i Moslavačkog partizanskog bataljona zauzeli ustaško uporište u s. Španovici (kod Pakraca). Ubijeno je i ranjeno oko 160 i isto toliko zarobljeno neprijateljskih vojnika. Zaplijenjeno je 100 pušaka, 7 automata, 1 puškomitraljez i dr.

10. oktobar

Po naredjenju GŠ NOP odreda za Hrvatsku od Bilogorskog bataljona, Banijske proleterske čete i boraca iz sastava 1. i 2. slavonskog NOP odreda formiran Kalnički NOP odred.

13. oktobar

Ustaše iz Jasenovca upale u sela Crkveni Bok, Ivanjski Bok i Strmen i u toku 13. i 14. oktobra pobile oko 600 mještana.

19. oktobar

Po naredjenju GŠ NOP odreda za Hrvatsku formiran Operativni štab grupe brigada (za 1, 5, 7. i 8. hrvatsku NO brigadu) radi izvođenja većih operacija na teritoriji Banije.

23. oktobar

Jedinice Operativnog štaba grupe brigada napale Glinu u kojoj je bilo oko 700 domobrana i ustaša. Napad nije uspio zbog slabe veze komandi sa jedinicama i jer je veći dio snaga izdvojen radi osiguranja prema okolnim garnizonima.

Po naredjenju štaba 1. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od tri bataljona komande područja Banije formiran Banijski NOP odred (drugi po redu), sa 380 boraca. Naredba o formiranju odreda izdata 20. X 1942.

29. oktobar

Jedinice 7. banijske brigade, uz sadejstvo 5. hrvatske NO brigade i 3. bataljona Banijskog NOP odreda zauzele neprijateljsko upo-

rište u s. Kukuruzarima i sva uporišta na pruži Sunja — Kostajnica, zarobile 52 domobrana i zaplijenile 51 pušku, 5 puškomitraljeza, 4 automata i 16.000 metaka.

2. novembar

Otpočela bihaćka operacija za uništenje neprijateljskih garnizona u međurečju Une i Korane i spajanja oslobođene teritorije u Bosni i Hrvatskoj. Učestvovala su jedinice Operativnog štaba NOP i DV za Bosansku krajinu (1, 2, 3, 5. i 6. brigada) i tri brigade (2, 4. i 8.) i dva odreda 1. operativne zone Hrvatske. Operacijom je rukovodio Operativni štab za Bosansku krajinu. Od 2. do 4. novembra oslobođen je Bihać, a zatim je (od 5. do 15. novembra) nastavljeno gonjenje neprijatelja. Oslobođena su mjesta: Bosanska Krupa, Cazin, Velika Kladuša, Cetingrad Pećigrad, Vrnograč i Slunj. Uništena je glavnina 4. ustaške brigade i dijelovi dva domobranska puka (860 zarobljenih domobrana pušteno je kućama)

Jedinice 5. i 7. hrvatske NO brigade napale ustaško-domobransko uporište u Sunji, ali ga nisu zauzele.

4. novembar

Između Sunje i s. Brdana 1. i 3. bataljon 5. kordunaške brigade napali neprijateljski transportni vlak, zapalili 11 vagona i zarobili 74 domobrana, ustaša i njemačkih vojnika.

7. novembar

Kod sela Žilića i D. Pastuše 1. bataljon 5. kordunaške brigade razbio 1. bataljon 2. domobranske brdske brigade.

10. novembar

Osma banijska brigada zauzela ustaško uporište u Cetingradu. Neprijatelj je pobjegao prema s. Batnogama, a brigada je imala 5 mrtvih i 40 ranjenih boraca.

Kod s. Borojevića 3. bataljon Banijskog NOP odreda odbio napad domobrana.

14. novembar

Jedinice Operativnog štaba grupe brigada (1, 2. i 4. udarna i 8. banijska brigada) oslobodile Slunj i produžile gonjenje ustaša ka Karlovcu.

15. novembar

Prvi bataljon 7. banijske brigade i dijelovi Banijskog NOP odreda napali kod s. Bijelih Voda domobranske kolone iz Gline, nanijeli im velike gubitke i prinudili ih na povlačenje.

17. novembar

Dijelovi 2. bataljona 7. banijske brigade razbili kod Starog Sela domobranski bataljon i nanijeli mu gubitke od preko 30 mrtvih i ranjenih, a zarobili 6 vojnika. Poginulo je 5 i ranjena 3 partizana

18. novembar

Treći bataljon Banijskog NOP odreda zauzeo domobransko uporište u s. Mošćenici, zarobio 11 domobrana i zaplijenio 11 pušaka, 1 puškomitraljez, 40 bombi i 4.000 metaka.

19. novembar

Sedma banijska brigada napala neprijateljsku posadu u s. Blinjskom Kutu. Ubijeno 16 njemačkih vojnika i zarobljeno 12 domobrana.

22. novembar

Od 7. i 8. banijske i 13. proleterske brigade formirana 7. banijska divizija u Klasniću.

26. novembar

Dijelovi 1. hrvatskog korpusa NOVJ (7. i 8. banijska i 1. i 2. Mčka brigada) otpočeli napad na Dvor na Uni. Borbe su vođene do 28. novembra, ali napad nije uspio jer su se iz Kostajnice probila neprijateljska pojačanja. Korpus je imao gubitke od 85 mrtvih i 225 izbačenih iz stroja.

1. decembar

Izišao prvi broj lista »Pregled naše štampe«, u izdaru agitpropa Okružnog komiteta KPH za Baniju.

3. decembar

Dijelovi 3. bataljona Banijskog NOP odreda zauzeli s. Crkveni Bok, zarobili 12 žandarma i domobrana i zaplijenili 14 pušaka i oko 2.000 metaka.

8. decembar

Dijelovi 7. banijske brigade zauzeli domobransko uporište u s. Majuru, zarobili 40 domobrana i zaplijenili 50 pušaka, 2 mitraljeza, 2 puškomitraljeza, 1 automat, 2 sanduka bombi, 30.000 metaka i drugu opremu.

9. decembar

Jedinice 8. hrvatske (banijske) brigade minirale kod s. Brdana neprijateljski transportni vlak, zapalile lokomotivu i 20 vagona sa velikim količinama živežnih namirnica, rude i 4 aviona.

Treći bataljon Banijskog NOP odreda zauzeo neprijateljsko uporište u s. Mošćenici, zarobio 12 domobrana i zaplijenio 9 pušaka i oko 2.000 metaka.

10. decembar

Ustaško-domobranske snage iz uporišta u s. Kukuruzarima, ojačane tenkovima, napale u rejonu sela Knezovljana, Mečenčana i Babine Rijeke 7. diviziju, koja se pod pritiskom povukla u sela Dodoše, Tremušnjak, Sušnjak i Grabovac. Istovremeno je neprijatelj koncentrirao tri bataljona s tenkovima za udar u bok i pozadinu: jedinica 7. divizije.

13. decembar

Jedinice 7. divizije zauzele neprijateljska uporišta u selima Graberju, Gori, Kihalcu i Prekopi, zarobile 28 ustaša, žandarma i domobrana i zaplijenile 94 puške, 1 puškomitraljez, 2 automata, 1 sanduk bombi i 6.000 metaka.

15. decembar

CK KPH uputio pismo u kojem ukazuje na pojačanu aktivnost vodstva HSS protiv NOP-a, njihovu povezanost sa četnicima i izbjegličkom vladom i ističe potrebu da se sve masovne i političke organizacije angažuju na uvlačenje hrvatskih masa u NOB.

16/17. decembar

Jedinice 7. divizije napale domobranska uporišta na Rovinama i na željezničkoj stanici Volinja, kao i bunkere uz vijadukt na pruzi; bunkeri su zauzeti, a vijadukt oštećen. Zarobljeno 35 avijatičara, 30 domobrana i 7 željezničara, a zaplijenjeno 56 pušaka, 5 puškomitraljeza, 2 automata, 4 sanduka bombi, 12.500 metaka i druga oprema.

21. decembar

Osma banijska brigada napala između sela Brđanci i Petrinjaca transportni vlak, zarobila 130 domobrana, ubila oko 30 ustaša i 6 njemačkih vojnika i uništila 2 lokomotive i 40 vagona.

Dijelovi 7. divizije zarobili u s. Majuru domobransku posadu od 60 vojnika.

25. decembar

Jedinice Banijskog NOP odreda napale posadu mostova kod s. Maje i stražaru kod Topuskog. Zarobile 38 domobrana i zaplijenile 2 puškomitraljeza, 33 puške i oko 10.000 metaka.

26. decembar

U s. Klasniću, po naređenju GŠ NOV i PO za Hrvatsku, formirana 16. hrvatska (banijska) NO brigada od po jednog bataljona 7. i 8. banij-

ške i banijskog bataljona 15. kordunaške brigade. Brigada ušla u sastav 7. divizije umjesto 13. brigade.

28/29. decembar

Jedinice 7. divizije napale domobransku posadu u s. Majuru, ali se morale povući zbog prodora neprijateljskih tenkova iz Kostajnice. Neprijatelj je izgubio 16 mrtvih, 18 ranjenih i 14 zarobljenih vojnika, a partizani su imali 22 mrtva i 48 ranjenih boraca. Zaplijenjena su 2 protivtenkovska topa, 1 mitraljez, 22 puške, 3 sanduka bombi i 1.500 metaka.

1943. GODINA

5. januar

Osma brigada minirala prugu između s. Blinjskog Kuta i s. Komareva; tom prilikom uništen vojni transport (63 vagona) sa dijelovima 369. legionarske divizije i oklopni vlak koji je intervenisao iz Sunje. Ubijena su 45 legionara i 2 njemačka oficira, a zarobljena 75 legionara. Zaplijenjena je veća količina artiljerijske municije i druge opreme. Brigada je imala 3 mrtva i 15 ranjenih.

20. januar

Otpočela četvrta neprijateljska ofanziva na Baniju, Kordun, Liku i Bosansku krajinu protiv jedinica 1. hrvatskog i 1. bosanskog korpusa.

22. januar

Jedinice NOP odreda Banije i 7. banijske brigade razbile dvije čete 369. legionarske divizije u s. Balincu. Poginulo oko 70, a zarobljeno 32 legionara. Partizani imali 6 mrtvih i 15 ranjenih.

U borbi protiv 369. legionarske divizije poginula kod s. Joševice Milanka Kljajić, komandir voda u 7. brigadi, narodni heroj.

28/29. januar

Poslije višednevnih borbi protiv dijelova 7. njemačke SS divizije »Princ Eugen«, 7. divizija prebacila se kod s. Pokoja preko Une u Bosansku krajinu, gdje je stavljena pod neposrednu komandu Vrhovnog štaba NOV i POJ. Otada divizija djeluje u toku IV i V neprijateljske ofanzive u sastavu Glavne operativne grupe VŠ.

1. februar

Osma brigada razbila u s. Tihotini manje dijelove 7. SS divizije, nanijevši im gubitke od oko 80 mrtvih i ranjenih.

2. februar

Poslije žestokih borbi u rejonu Ripačkog klarca i s. Hrgara jedinice 7. divizije su prisiljene da se povuku u rejon s. Lipe i Teočaka. U borbi poginuo komandant 1. bataljona 7. brigade Živko Bronzić, narodni heroj.

4. februar

Dijelovi 7. SS divizije odbacili 16. brigadu od s. Doljana i Čukova.

5. februar

Jedinice 7. SS divizije odbacile od s. Lipe i Tcočaka brigade 7. divizije i zauzele s. Vrtoče. Banijski NOP odred, sa jedinicama 2. krajiške brigade, odbačen od s. Risovca prema s. Krnjeuši.

6. februar

Dijelovi 7. SS divizije zauzeli su s. Prkose i Orašac pošto su prema Bosanskom Petrovcu odbacili jedinice 7. banijske divizije.

9. februar

Jedinice 7. divizije odbačene od Suhog i Jelinog polja, a dijelovi 7. SS divizije zauzeli s. Ugarce (kod Bosanskog Grahova).

12. februar

Oko 15.000 izbjeglica sa Banije i Korduna, povlačeći se pred neprijateljem, stiglo u Glamočko polje i Livno.

20/21. februar

Banijski NOP odred prešao Unu (istočno od Kostajnice) i vratio se na Baniju.

22. februar

Poslije dvodnevni borbi protiv 8. banijske brigade i 3. krajiške brigade, borbena grupa »Fogl« ušla u Gornji Vakuf.

24. februar

Poslije dvodnevni borbi jedinice 7. divizije, 1. dalmatinske brigade i 3. krajiške brigade odbile napade njemačke borbene grupe »Fogl« i prinudile je na povlačenje u Gornji Vakuf

26. februar

Banijski NOP odred napao u s. Hąjtiću posadu iz 1 bataljona domobranske 5. brdske brigade, ubio 10 i zarobio 74 neprijateljska vojnika. Poginuo je jedan komandir čete iz odreda.

1. mart

Jedinice njemačke 717. divizije, ojačane grupom »Fogl«, odbacile 7. banijsku, 3. krajišku i 1. dalmatinsku brigadu prema Vilića-gumnu i Makljenu.

3. mart

Protivudar Glavne operativne grupe (1 i 2. proleterske i 7. divizije) kod Gornjeg Vakufa u kojem su, do 5. marta, odbačene njemačka 717. divizija i grupa »Fogl« ka Bugojnu i oslobođen Gornji Vakuf. Time je spasena grupacija ranjenika u Prozorskoj kotlini.

7. mart

Inžinjerijski vod 7. divizije učestvovao (sa inžinjerijskom četom VŠ, 2. dalmatinskom i 2. proleterskom brigadom) u podizanju privremene nog mosta na Neretvi za prebacivanje ranjenika kod Jablenice.

Glavnina 1. proleterske divizije i 16. brigade 7. divizije, koje su bile u zaštitnici prema Prozoru, odbačene su do 9. marta iza linije s. Zdrimce — Pidriš — Vilića-gumno — Zahum, kojom su ovladale jedinice 717. njemačke divizije i grupa »Fogl«.

10. mart

Poginuo na Prenju komandant bataljona 7. brigade Ilija Španović, narodni heroj.

11. mart

Banijski NOP odred napao Sunju, zarobio 165 domobrana, ustaša i njemačkih vojnika, a ubio 5 i ranio 9 neprijateljskih vojnika. Odred je imao 3 mrtva i 4 ranjena.

17. mart

Banijski NOP odred napao domobrane u s. Blinjskom Kutu i zarobio 37.

18. mart

U s. Trnovcu (kod Gline) održana okružna konferencija na kojoj je izabran Privremeni okružni NOO za Baniju.

22. mart

Banijski NOP odred razoružao žandarmerijsku stanicu u s. Divuši.

27. mart

Banijski NOP odred napao željezničku stanicu u s. Šašu (kod Sunje) i italijanski transportni vlak u stanici. Stanica i 9 vagona s ratnim materijalom su spaljeni, a zarobljeno 6 domobrana i 3 italijanska vojnika.

19. april

Banijski NOP odred napao kod s. Blinjskog Kuta transportni vlak od 32 vagona. Ubijeno je 10 njemačkih, italijanskih i domobranskih vojnika.

29. april

Po naredenju GŠ NOV i PO za Hrvatsku formiran je štab Unske operativne grupe, pod čiju su komandu početkom maja stavljeni 4. banijska brigada, tri bataljona Kordunaškog NOP odreda i 8. krajiška brigada.

1. maj

Po naredenju GŠ NOV i PO za Hrvatsku formirana 4. banijska brigada, koja je ušla u sastav Unske operativne grupe (kasnije preimenovala u 4. brigadu UOG).

2. maj

U zaseoku Glavičanina (kod Bosanskog Novog) 3. bataljon Banijskog NOP odreda napao na vod njemačkih vojnika, ubio 16 i ranio 11; ranjen je i 1 partizan.

23. maj

U rejonu s. Blinjskog Kuta jedinice 4. banijske brigade minirale prugu i izbacile iz šina vlak sa 10 vagona — cisterni.

5. maj

U rejonu s. Blinjskog Kuta jedinice 4. banijske brigade minirale prugu i oštetile teretni vlak od 47 vagona, među kojima i 13 vagona — cisterni s naftom.

6. maj

Treći bataljon 4. banijske brigade sukobio se kod sela Gornjih Kukuruzara i Babine Rijeke sa izviđačkim dijelovima domobranske 2. brdske brigade i odjeljenjem Nijemaca. Poslije kraće borbe neprijatelj se povukao sa 9 ranjenih.

7. maj

Italijanske snage odbacile zaštitnicu 7. divizije prema Zelengori i zauzele Kalinovik.

9. maj

Na Zelengori, kod s. Vrbnice, poginuli načelnik štaba 7. divizije i član VŠ NOVJ general-major Vojislav Đokić i divizijski referent saniteta dr Vajs kad su njemački avioni bombardovali štab.

12. maj

Jedinice 4. banijske brigade napale u Starom Selu (kod Topuskog) dijelove 3. bataljona domobranskog 11. brdskog puka, ubile 14 i zarobile 112 domobrana. Ranjeno je 5 partizana

15/16. maj

Jedinice Banijskog NOP odreda napale domobransku posadu na željezničkoj stanici Šaš i zarobile 14 domobrana.

24. maj

Jedinice Unske operativne grupe napale u s. Bučici (kod Gline domobransku posadu (2. bataljon domobranske 5. brdske brigade), ubile 17, ranile 9 i zarobile 107 domobrana.

29. maj

Banijski NOP odred napao na štab 1. domobranskog korpusa kod s. Gređana. Zarobljena 28 domobrana i 2 domobranska pukovnika, a ranjen komandant korpusa, general.

3./4. jun

Jedinice 4. banijske i 8. krajiške brigade zauzele Slunj i zarobile 21 žandarma i domobrana, a imale su 5 mrtvih i 14 ranjenih (5. juna domobranski 11. brdski puk povratio mjesto).

9. jun

Dijelovi 2. dalmatinske, 2. i 4. proleterske, 6. istočno-bosanske i 10. hercegovačke brigade održale uzak koridor u međurečju Sutjeske i Hrvavke, kroz koji su se izvukli dijelovi 2. proleterske divizije, a u toku noći 9/10. juna, u Tisovom brdu i Ozrenu, 5. bataljon 4. crnogorske brigade prihvatio 7. diviziju.

13. jun

Kod Rataja poginuo komandant 7. brigade Nikola Maraković Nina, narodni heroj.

17. jun

Glavna operativna grupa VŠ NOVJ (1. i 2. proleterska i 7. divizija) u snažnom naletu razbila dijelove domobranskog 3. korpusa i 369. legionarske divizije i ovladala većim dijelom istočne Bosne (između rijeka Prače i Spreče).

17/18. jun

U toku noći 17/18. juna 8. brigada, u prethodnici 7. divizije, iznenadila i zbacila s Rudog brda (kod ž. st. Podgrab) njemački 369. izviđački bataljon. U toku borbe okružena je od njemačke borbene grupe »Fišer« 369. legionarske divizije. Borbom u okruženju brigada je zatim za sebe vezala glavninu ove divizije i tako olakšala prelazak djevu kolona Glavne operativne grupe. Sutradan se brigada probila sa ovim kolonama; u borbi je izbačeno iz stroja oko 40 boraca.

20. jun

Četvrta banijska i 2. brigada 8. divizije napale dva bataljona domobranskog 11. puka (brdskog) u Velikoj Kladuši. Napad je sutradan obustavljen zbog pristizanja jačih dijeleova njemačke 114. lovačke divizije. Zarobljeno 185, ubijeno 45 i ranjeno 100 domobrana. Partizanske jedinice imale su 35 mrtvih, 121 ranjenog i 10 nestalih.

Četa »Matija Gubec« Banijskog NOP odreda zarobila 18 domobrana na cesti Petrinja — Gora.

21. jun

Treći bataljon Banijskog NOP odreda napao neprijateljsku posadu na željezničkoj stanici s. Šaš i zarobio 16 domobrans

26. jun

U rejonu s. Župića (kod Petrinje) 1. bataljon Banijskog NOP odreda sa četom »Matija Gubec« napao iz zasjede njemačku autokolonu i uništio 2, a oštetiio 4 kamiona. Poginulo 11 njemačkih vojnika i 1 oficir, a 1 vojnik zarobljen. Poginuo 1 i ranjena su 2 partizena.

28. jun

Po naredenju GŠ NOV i PO za Hrvatsku 4. banijska brigada Unske operativne grupe preimenovana u 1. brigadu Unske grupe

30. jun

Po naredenju GŠH formirana u s. Obljaju 2. brigada Unske operativne grupe.

Po naredenju Vrhovnog štaba NOV i POJ rasformirane 16. banijska brigada 7. divizije, a njenim ljudstvom popunjene 7 i 8 brigada.

3. jul

Jedinice 2. brigade Unske operativne grupe napale u s. Blinjskom Kutu njemačko-domobransku posadu. Napad nije uspio, a brigada je imala 2 mrtva i 17 ranjenih.

10. jul

Sedmu banijsku i 7. krajišku brigadu odbacili prema Kladnju dijeleovi njemačke 7. SS divizije i domobranskog 7. lovačkog puka koji su zauzeli Olovo.

Jul — početak

U partizanskoj bolnici na Šamarici umro sekretar Kotarskog komiteta KPH za Kostajnicu Simica Dragić, član OK KPH za Baniju, narodni heroj.

14/15. jul

Prva brigada Unske operativne grupe napala kod s. Brdana italijanski transportni vlak, ubila 9, ranila 11 i zarobila 13 italijanskih vojnika, a imala 5 mrtvih i 30 ranjenih. Zapaljeno je 9 vagona sa municijom i hranom, a pruga minirana.

24. jul

U s. Prekopi (kod Gline) 3. bataljon 2. brigade napao domobransku posadu i zarobio 11 domobrana, a od mine postavljene na putu poginulo 5 i ranjeno 18 domobrana. Napad je obustavljen zbog intervencije neprijateljskih tenkova. Bataljon je imao 1 mrtvog i 34 ranjena.

29. jul

Jedinice Unske operativne grupe uništile na pruzi Caprag — Sunja teretni vlak (lokomotivu i 46 vagona).

1. avgust

Prelaskom 1. proleterske i 7. banijske divizije preko željezničke pruge Doboj — Sarajevo — Konjic u zapadnoj Bosni otpočela ofanziva šest divizija NOVJ.

5. avgust

Jedinice 2. brigade Unske operativne grupe napale kod Starog Sela (na putu Topusko — Velika Kladaša) četuo domobrana 7. brdskog puka, ubile 5, ranile 6 i zarobile 17 domobrana. Brigada imala 2 ranjena borca.

15. avgust

Jedinice Unske operativne grupe i Banijskog NOP odreda razoružale domobransku posadu u s. Hrastovici i zarobile 120 domobrana 2. posadne čete.

18. avgust

Formiran na Baniji Hrvatski bataljon; u januaru 1944. postao 4. bataljon 4. brigade.

24/25. avgust

Prva brigada Unske operativne grupe napala neprijateljsku posadu u s. Gori, ubila 2, ranila 6 i zarobila 135 domobrana, a imala 8 mrtvih i 12 ranjenih.

27. avgust

Druga brigada Unske operativne grupe napala neprijateljsku posadu u s. Prekopi, ubila 15 i zarobila 9 domobrana i 1 oficira; zaplijenjen 1 autobus.

2. septembar

Poslije sedmomjesečnih borbi u Bosni, Hercegovini, Crnoj Gori i Sandžaku u sastavu Glavne operativne grupe VŠ, 7. banijska divizija vratila se na Baniju, u sastav 1. hrvatskog korpusa.

9. septembar

Prva brigada Unske operativne grupe zauzela jako ustaško uporište Zrinj (kod Kostajnice) poslije šestočasovne borbe. Ubijene 83 ustaše, a brigada imala 14 mrtvih i 39 ranjenih.

11. septembar

Po naredenju GŠ NOV i PO za Hrvatsku rasformiran štab Unske operativne grupe, a 1. i 2. brigada ušle u sastav 7. udarne divizije. Tada su preimenovane brigade 7. divizije: 7. brigada je postala 1. brigada, Osmo — 2. brigada; 1. brigada UOG — 3. brigada i 2. brigada UOG — 4. brigada.

16. septembar

Jedinice 7. divizije minirale prugu između Sunje i s. Majura i uništile njemački vlak. Poginulo 30 i ranjeno 8 njemačkih vojnika.

16/17. septembar

Jedinice 7. divizije napale kod s. Kinjačke (na pruzi Sisak — Sunja) njemački transportni vlak, ubile 12 i ranile 34 njemačka vojnika uz sopstvene gubitke od 3 mrtva i 15 ranjenih. Uništeno 16 vagona, 15 kamiona, 45 motocikla i 70 bicikla.

20. septembar

Jedinice 3. brigade minirale kod s. Kinjačke prugu Sisak — Sunja, zapalile kompoziciju teretnog vlaka sa ugljenom i zaplijenile 8.500 kg eksploziva.

21. septembar

Jedinice 7. divizije uništile vlak na pruzi između Sunje i Blinjskog Kuta.

28. septembar

Jedinice 7. divizije napale i opkolile dijelove 30. ustaškog bataljona u Generalskom Stolu (kod Ogulina), porušile prugu i cestu i blokirale ustaške posade u s. Gornjim Dubravama i na Globoničkom mostu. Borbe su nastavljene i sutradan, a opkoljena posada se izvukla nakon prodora njemačko-ustaških pojačanja sa tenkovima iz Karlovca. Ubijeno 12 i ranjeno 45 neprijateljskih vojnika. Poginulo 12 i ranjeno 34 partizana.

30. septembar

Treća brigada napala i razbila ustaško-domobranske jedinice u s. Dubravama i na Globorničkom mostu. Poginulo 37, ranjeno 5 i zarobljeno 116 ustaša i domobrana, a sutradan je pohvatano još 114 ustaša i domobrana koji su se probijali ka Ogulinu. Brigada je imala 2 mrtva i 6 ranjenih.

4/5. oktobar

U s. Otoci (kod Bos. Krupe) 4. brigadi predala se bez borbe četa domobranskog 1. lovačkog puka.

11. oktobar

Banijski NOP odred minom uništio lokomotivu i 4 vagona na pruzi Sunja — Kostajnica. Poginula su 33 neprijateljska vojnika.

20. oktobar

Otpočela druga okružna konferencija KPH za Baniju na kojoj je, poslije trodnevnog rada, izabran novi Okružni komitet.

23/24. oktobar

Prva i 2. brigada i Banijski NOP odred napali na neprijateljske posade u selima Majuru, Brđanima i Blinjskom Kutu. Napad nije uspio.

26. oktobar

Nemačke jedinice iz Petrinje prodrle u pravcu sela Jabukovca i Komogovine, gdje su ih zadržale jedinice 1. i 2. banijske brigade i 3. bataljona 2. brigade (Moslavačke) 2. operativne zone NOV i PO Hrvatske. Neprijatelj je popalio sela Donju Pastušu, Mlinogu, Jabukovac, Tremušnjak i Svinjicu.

14/15. novembar

Jedinice 7. divizije napale na neprijateljsko uporište u Cazinu koje je branio 2. bataljon 1. lovačkog puka, 80 žandarma i manji broj Nijemaca. Neprijatelju su nanijeti gubici od 107 mrtvih, 50 ranjenih i 321 zarobljen vojnik, a gubici partizanskih snaga bili su 15 mrtvih, 60 ranjenih i 4 nestala.

23. novembar

Jedinice 7. udarne divizije napale bataljon njemačke SS divizije »Nordland«, četu ustaša i žandarne (ukupno 540 vojnika) u Glini. Borbe su vođene do 25. novembra kada je napad obustavljen zbog jakog otpora neprijatelja i velikih gubitaka. Gubici neprijatelja: 22 mrtva i 31 ranjen, a divizije: 34 mrtva, 101 ranjen i 3 nestala.

Kraj novembra

Formirana četa PPK (»protiv pete kolone) koja je u maju 1944. prerasla u bataljon PPK.

8. decembar

Otpočela neprijateljska operacija »panter« na Kordunu i Baniji koja je imala za cilj razbijanje 4. korpusa NOVJ, uništenje njegovih baza za snabdijevanje i deportaciju stanovništva. Njemačka 371. pješa-dijska divizija nastupala je s linije Karlovac — Ogulin ka Petrovoj gori i Samarici, glavnina 1. kozačke konjičke divizije, 373. legionarske divi-zije i domobranske 2. lovačke brigade nastupali su s komunikacija Glina — Petrinja — Sunja i Sunja — Kostajnica — Bihać. U borbama vođenim do 20. decembra neprijatelj je na svim pravcima slomio otpor 4. korpusa i prodro na slobodnu teritoriju pustošeći naselja i pljačkajući i terorizi-rajajući stanovništvo. Oko 400 boraca 4. korpusa izbačeno je iz stroja, dok gubici neprijatelja nisu poznati.

9/10. decembar

Prva udarna i 3. brigada napale su dijelove 4. kubanskog puka 1. kozačke konjičke divizije u selima Majuru, Panjanima i Stubljanima i poslije tročasovne borbe natjerale ih na povlačenje u Kostajnicu. Ubi-jeno je 7 i ranjena 2 neprijateljska vojnika, dok su 3 partizana poginula i 42 ranjena. Zaplijenjeno je preko 60 jahaćih konja i veća količina opreme.

10. decembar

Oko 300 pripadnika muslimanske milicije Huske Miljkovića izne-nada napalo u s. Podzvizdu (kod Velike Kladuše) 1. bataljon 4. brigade i nanijeli mu gubitke od 3 mrtva, 4 ranjena i 17 zarobljenih. Bataljon se u neredu povukao ka s. Glinici.

11/12. decembar

Jedinice 7. divizije izvršile neuspeo napad na 4. kubanski puk nje-mačke 1. kozačke konjičke divizije u selima Grabovčani, Stubljani, Ma-jur i Panjani.

1944. GODINA

3. januar

Četvrta brigada napala iz zaszede kod sela Prijeka i Svračice dije-love njemačkih snaga iz Gline, razbila ih i prinudila na povlačenje u Glinu, onemogućivši im pljačku sela. Ubijeno je 15 i ranjeno više nje-mačkih vojnika, dok je ranjeno 6 partizana. Zaplijenjena su 3 minoba-čača sa 59 mina, 1 mitraljez i druga oprema.

5. januar

Treći bataljon 3. brigade napao dijelove 1. kozačke konjičke divizije kod sela Prevršca i Mečenčana i prinudio ih na povlačenje prema Kostajnici. Ubijeno je 6 i ranjeno 9 neprijateljskih vojnika, a brigada je imala 2 mrtva i 2 ranjena borca.

Četvrti bataljon 1. brigade napao iz zasjede neprijateljsku kolonu (iz sastava njemačke 1. kozačke konjičke divizije) u rejonu sela Luščana i Strašnika i prinudio je na povlačenje, onemogućivši pljačku stanovništva.

8/9. januar

Prva, 3. i 4. brigada napale dijelove 1. kozačke konjičke divizije u selima Prekopi, Kihalcu, Novom Selu, Pračnom i Moščenici, ali su se poslije petočasovne borbe povukle zbog prodora neprijateljskih pojačanja iz Petrinje, Siska i Gline.

11. januar

Četvrta brigada ušla u Glinu koju su, pod pritiskom partizanskih jedinica, napustili njemački vojnici, ustaše i žandarmi. 25 vojnika sa oružjem i opremom iz 1. boračke konjičke divizije prešli partizanima; od njih i ranije zarobljenih Čerkeza formirana u 4. brigadi jedna četa.

14. januar

Otpočeo četvorodnevni napad 1, 3. i 4. brigade na neprijateljsko uporište u s. Gori, u kojem su bili njemački vojnici, ustaše domobrani i žandarmi. Uporište nije zauzeto zbog dolaska neprijateljskih pojačanja iz Petrinje.

17. januar

Jedinice 2. brigade napale na njemačke kolone u rejonu sela Umetića, Knezovljana i Blinje i nanijele im gubitke od 30 mrtvih i 50 ranjenih. U toku borbi neprijatelj je palio i pljačkao sela Umetić, Knezovljane i Bijelnik.

2. februar

Naredbom Glavnog štaba Hrvatske formiran je štab Unske operativne grupe za rukovođenje jedinicama u Cazinskoj krajini.

7. februar

Čehoslovačka brigada »Jan Žižka« i dijelovi 1. brigade 7. divizije, kod s. Ivanjskog Boka, odbili napad Nijemaca, ustaša i četnika iz Sunje, Kostajnice i Šaša. Ubijeno je 20 i ranjeno više neprijateljskih vojnika, a poginulo 7 i ranjeno 18 boraca partizana.

18. februar

Kod sela Blinje i Moštanice 3. i 4. bataljon 1. brigade odbili napad jednog bataljona iz sastava njemačke 1. kozačke konjičke divizije.

21. februar

U rejonu s. Gore jedinice 3. brigade i dva bataljona 4. brigade, poslije dvanaestočasovne borbe odbile napad dijelova 1. kozačke divizije i ustaških posadnih dijelova iz Petrinje. Ubijeno je 27 i ranjena 43 neprijateljska vojnika, a poginulo je 12 i ranjeno 15 partizana.

26. februar

Dijelovi njemačke 1. brdske divizije i ustaško-domobranske posadne jedinice iz Petrinje otpočeli petodnevni napad na jedinice 7. divizije u rejonu sela Gore, Gline, Kraljevcana, Knezovljane i Blinje. Poslije naizmjeničnih napada jedinice 1. brdske divizije zadržale su se na prostori selu Graberje — Luščani — Donja Bačuga — Grabovac — Čuntić — Blinja — Knezovljani radi odmora i sređivanja. Neprijatelj je imao oko 200 mrtvih i ranjenih, a jedinice 7. divizije 54 mrtva, 73 ranjena i 27 zarobljenih boraca.

6/7. mart

Kod s. Donje Bačuge jedinice 2. brigade napale dijelove njemačke 1. brdske divizije, ali su se poslije kraće borbe morale povući. U borbi su neprijatelju nanijeti gubici od 46 mrtvih vojnika, a brigada je imala 5 mrtvih, 5 ranjenih i 3 nestala vojnika.

10. mart

Izišao prvi broj lista »Jedinstvo«, organa NO fronta za Baniju.

11. mart

Kod s. Borojevića poginuo u borbi protiv ustaša komandant 1. udarne brigade »Vasilj Gačeša«, Rade Milojević, narodni heroj.

13. mart

Jedinice 4. brigade zauzele ustaško uporište u Glinskom Novom Selu. Poslije kraće borbe ustaše su se povukle u pravcu s. Gore.

14. mart

Pod pritiskom jedinica 7. divizije njemačke i ustaško-domobranske snage napustile su cestu Kostajnica — Petrinja i uporišta u selima Marinbrod, Graberje, Glinska Poljana, Gore i Bačuga.

20. mart

Druga brigada napala ustaše u selima Križu i Župiću, ali se poslije petočasovne borbe morala povući zbog dolaska neprijateljskih pojačanja iz Petrinje.

21. mart

Jedinice 2. brigade odbile kod Kosinjaka, sela Župića, Međurača i Šestanja napad ustaša i dijelova njemačke 1. kozačke konjičke divizije i prinudile ih na povlačenje ka Petrinji.

26/27. mart

Treća i 4. brigada napale neprijateljsko uporište u s. Komarevu (kod Siska) koje su branili dijelovi 1. kozačke divizije (oko 500 vojnika). Poslije četvoročasovne borbe brigade su bile prinudene na povlačenje.

27. mart

Dijelovi 1. brigade odbili kod sela Krčeva i Svinjice napad kolone iz sastava 1. kozačke divizije iz Kostajnice, prisilivši je na povlačenje.

29. mart

U rejonu sela Klinac — Gornja Eudičina — Moštanica jedinice 4. brigade odbile, poslije sedmočasovne borbe, napad dijelova 1. kozačke divizije iz Petrinje, Mošćenice i Komareva i prinudile ih na povlačenje.

29 30. mart

Dijelovi 7. divizije porušili 7 km željezničke pruge i tt-veze između sela Majura i Donjeg Hrastovca.

3/4. april

Prva i 3. brigada, dijelovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa i Banijski NOP odred porušili željezničku prugu i tt-veze između Sunje i Kostajnice u duljini od 5 km. Saobraćaj je obustavljen više dana.

4. april

Poslije petočasovne borbe 4. brigada i dijelovi Banijskog NOP odreda odbili napad 373. legionarske divizije iz Dvora i s. Zamlače u rejonu sela Vrpolja, Udetina, Glavičana, D. Pedlja i Grubišića Brda, pri čemu je 85 neprijateljskih vojnika izbačeno iz stroja. Partizani su imali gubitke od 3 mrtva i 16 ranjenih boraca.

6. april

Jedinice 1. i 3. brigade odbile napad dijelova 1. kozačke konjičke divizije iz Kostajnice, Sunje, Petrinje i Komareva u rejonu sela Kostreši, Bijelnik i Knezovljani te prisilile neprijatelja na povlačenje pošto su mu nanijele gubitke od 30 mrtvih i 45 ranjenih. Brigade su imale gubitke od 8 mrtvih, 6 ranjenih i 9 nestalih boraca.

8/9. april

Dijelovi 7. divizije, Banijskog NOP odreda i 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa porušili kod s. Majura željezničku prugu Sunja — Kostajnica na 18 mjesta.

9. april

Otpočeo trodnevni napad dijelova 7. i 8. divizije i Unske operativne grupe na Cazin, koji su branili 8. ustaški bataljon, bataljon 373. legionarske divizije i dijelovi 10. ustaškog bataljona. Uslijed prodora neprijateljskih pojačanja iz Bihaća i Ostrošca u Cazin, našim jedinicama je 11. aprila naređeno da se povuku. Neprijatelju su nanijeti gubici od 198 mrtvih, 153 ranjena i 15 zarobljenih, dok su jedinice NOVJ imale 35 mrtvih, 151 ranjenog i 4 nestala.

12/13. april

Prvi bataljon 1. i 1. bataljon 2. brigade napali ustaše i domobrane u s. Divuši, ali su se poslije dvočasovne borbe povukli.

15/16. april

Treća i 4. brigada i Krajiški NOP odred porušili 6 km željezničke pruge i tt-veze između sela Otoke i Ostrošca i onemogućili saobraćaj na ovoj komunikaciji. Porušena je i cesta Bosanska Krupa — Otoka na dva mjesta.

17. april

U rejonu sela Strašnika i Gore dijelovi 1. brigade odbili napad 2. bataljona Krajiške ustaške brigade i dijelova 1. kozačke konjičke divizije i odbacili ih u Petrinju, pošto su im nanijeli gubitke od 9 mrtvih i 30 ranjenih.

19. april

U istom rejonu iste jedinice ponovo odbile napad istog neprijatelja i nanijele mu gubitke od 7 mrtvih i 25 ranjenih.

21/22. april

Dijelovi 7. divizije i Banijskog NOP odreda napali ustaško-domobransko uporište u s. Divuši, ali su se morali povući zbog prodora neprijateljskog pojačanja iz Dvora.

22. april

Dijelovi 1. kozačke konjičke divizije i 2. bataljona Krajiške ustaške brigade, otpočeli dvodnevni napad iz Kostajnice, Petrinje i Komarova na 1. udarnu i dijelove 2. udarne brigade na prostoru Sunja — Kostajnica — Petrinja i bez većih gubitaka prodrle duboko na slobodnu teritoriju.

26. april

Jedinice 7. divizije napale Glinsk' ustaški bataljon i dijelove 1. kozačke divizije u s. Gori i okolnim uporištima. Poslije ogorčenih borbi neprijatelj se 27. aprila povukao prema Petrinji.

3. maj

Dijelovi 373. legionarske divizije i ustaše iz Čazina napali 2. brigadu u rejonu sela Barska i Skokovi. Poslije četvoročasovne borbe neprijatelj je odbijen u polazni garnizon uz gubitke od 20 mrtvih i 15 ranjenih, dok je brigada imala 5 mrtvih boraca.

4. maj

Kod sela Gornjeg i Donjeg Javornja i Vrpolja dijelovi Banijskog NOP odreda, poslije tročasovne borbe, odbili napad dijelova 373. legionarske divizije iz Dvora na Uni i prisilili ih na povlačenje u polazni garnizon.

5. maj

Jedinice Banijskog NOP odreda odbile u rejonu sela G i D. Javornja i Zrinja napad njemačkih i ustaško-domobranskih snaga iz Dvora i s. Divuše.

Maj — početak

U Topuskom otvorena izložba slikara partizana.

8. maj

U Topuskom otpočelo dvodnevno 3. zasjedanje ZAVNOH-a.

14. maj

U rejonu s. Svinjice (kod Kostajnice) 3. bataljon Banijskog NOP odreda razbio jednu ustašku četvu i nanijeo joj gubitke od 11 mrtvih i ranjenih.

18. maj

U Topuskom, na konferenciji predstavnika NOF Hrvatske, izabran Izvršni odbor NOF-a.

22. maj

Otpočeo napad dijelova 1. kozačke konjičke divizije, 373 legionarske divizije, njemačkog 1. rezervnog lovačkog puka, 92. motoriziranog puka i 55. brdskog izviđačkog bataljona, domobranske 3. brdske i 8. ustaške brigade, domobranskog 10. lovačkog puka i četnika na jedinice 4. korpusa NOVJ na Baniji, Kordunu i Cazinskoj krajini. U borbama do 30. maja jedinice 4. korpusa su odbacile neprijateljske snage prema Bihaću, Otoci, Dvoru, Kostajnici, Sunji, Petrinji, Karlovcu, Generalskom Stolu i Tounju. Neprijatelj je imao oko 1.200 vojnika izbačenih iz stroja, a jedinice NOVJ 47 mrtvih, 210 ranjenih i 6 nestalih boraca.

6/7. jun

Treća i 4. brigada i omladinska brigada »Joža Vlahović« napali s. Komarevo koje su branili dijelovi 1. kozačke konjičke divizije. Poslije

petočasovne borbe zauzet je veći dio sela, ali se neprijatelj održao u nekoliko utvrđenih zgrada, pa su se jedinice povukle. Ubijeno je 24 i ranjeno 39 neprijateljskih vojnika, a zaplijenjen 1 minobacač sa 20 mina, 1 puškomitraljez, 1 mitraljez, 27 pušaka, 4 automata, 25.000 metaka, 122 konja i mnogo druge opreme.

13. jun

Prva i 2. brigada napale dijelove 8. ustaške brigade koji su osiguravali vijadukt na pruzi Kostajnica — Dvor i razrušili više bunkera, ali su se morale povući zbog dolaska neprijateljskih tenkova iz Kostajnice.

16/17. jun

Prva i 2. brigada porušile dio pruge Sunja — Kostajnica, a 17. juna razbile njemačke i ustaško-domobranske snage kod sela Mečenčana, Male i Velike Graduse i Starog Sela.

22. jun

Jedinice 2. brigade napale iz zasjede neprijateljske kolone iz Petrinje i Sunje u rejonu sela Moštanice, Novog Sela i Komareva i nanijele im gubitke od 53 ubijena i više ranjenih vojnika, a zapalile 2 kamiona. Gubici brigade bili su 6 mrtvih i 4 ranjena.

30. jun

Dvije čete 4. brigade 7. divizije i 3. bataljon Plaščanskog NOP odreda napali dijelove Slunjskog ustaškog bataljona u s. Vaganacu (kod Bihaća). Poslije kraće borbe partizanske jedinice su prinudene na povlačenje. Oko 9 časova neprijatelj je pokušao da se probije za Drežnik-Grad, ali je poslije devetčasovne borbe odbijen. Ustaški gubici bili su 32 mrtva i ranjena vojnika, a partizani su imali 1 mrtvog, 1 ranjenog i 1 nestalog borca.

4. jul

Jedinice 4. brigade napale dijelove Slunjskog ustaškog bataljona u s. Vaganac. Napad nije uspio zbog pristiglih neprijateljskih pojačanja.

5/6. jul

Dijelovi 1. brigade, artiljerijskog divizion a i inženjerske čete 7. divizije porušili željezničku prugu Sunja — Kostajnica na 34 mjesta i prekinuli tt-veze na duljini od 3 km.

11. jul

Prva brigada i dijelovi Banijskog NOP odreda napali neprijateljske posade u bunkerima kod s. Kinjačke, na pruzi Sisak — Sunja. Posada jednog bunkera je savladana i bunker porušen, no pošta su neprijatelju stigla pojačanja, jedinice su se povukle.

17. j u l

Prva i 2. brigada napale dijelove 1. kozačke divizije i 5. brdskog domobranskog puka u s. Stubljanima i na željezničkoj stanici u s. Gornjem Hrastovcu. Poslije tročasovne borbe stanica je zauzeta, a neprijatelj se povukao prema Sunji, dok napad na s. Stubljane nije uspio zbog dolaska neprijateljskih pojačanja iz Kostajnice.

18. j u l

Poslije sedmočasovne žestoke borbe jedinice 4. brigade zauzele su ustaško uporište u s. Prijeboju (kod Plitvičkih jezera). Izbačeno je iz stroja oko 160 neprijateljskih vojnika.

22. j u l

Prva i dijelovi 2. i 3. brigade napali u s. Břđanima ustaše i domobrane i nakon dvočasovne borbe povukle se. Uništena su dva bunkera, porušena pruga Sunja — Sisak na 10 mjesta i 1 most na ovoj pruzi. Zaplijenjen je 1 minobacač, 1 puškomitraljez, 20 pušaka i 20.000 metaka.

29. j u l

Treća brigada napala u s. Majuru 2. bataljon domobranskog 5. brdskog puka, ali se poslije dvočasovne borbe povukla.

Oko 20 njemačkih aviona bombardovalo Glinu, bacivši oko 80 bombi. Poginulo je 9, a ranjeno 15 lica; porušeno je nekoliko kuća.

30. j u l

Izabran Okružni odbor NOF za Baniju.

7. a v g u s t

Po naređenju štaba 7. divizije reorganiziran je Banijski NOF odred i od njegovih jedinica formiran je 1. i 2. banijski NOP odred.

14. a v g u s t

Štab 7. udarne divizije sa 3. i 4. brigadom krenuo iz Banije u Moslavinu radi zajedničkih operacija sa 10. korpusom. Radi usklađivanja dejstva jedinica koje su ostale na Baniji, formiran je Operativni štab za Baniju. On je rukovodio operacijama do povratka štaba 7. divizije, krajem oktobra 1944. godine.

16. a v g u s t

Druga brigada porušila željezničku prugu Kostajnica — Bihać na odsjeku s. Blatna — s. Čađavica; saobraćaj je bio obustavljen 52 časa.

22. a v g u s t

Ustaše iz s. Jasenovca (oko 1.000) upale u sela Crkveni Bok, Ivanjski Bok i Strmen, zapalile sve zgrade, pohvatale oko 220 ljudi, žena i djece i odvele u logor, a ostale mještane pobile i pobacale u vatru.

24. avgust

Između sela Brdana i Blinjskog Kuta jedinice 1. brigade porušile željezničku prugu i uništile lokomotivu i 12 vagona jednog vojnog transporta. Ubijeno je 35 neprijateljskih vojnika i oficira, a 46 zarobljeno.

31. avgust

Jedinice Operativnog štaba za Baniju otpočele sedmodnevna dejstva na komunikacije: pruga Sisak — Dubica porušena je na 346 mjesta, a Sunja — Kostajnica — Dvor na 73 mjesta; srušeno je 18 mostova i 1 propust.

Jedinice 7. divizije prekinule prugu Zagreb — Beograd (na odsjeku Kutina — Popovača) na 160 mjesta u duljini od 7 km, srušile ž. st. Voloder i više bunkera, propusta i nastava na pruzi. Ubijeno je 28 i ranjeno 20 njemačkih vojnika i domobrana. Pruga bila u prekidu više od 10 dana.

8. septembar

Prva brigada poslije dvodnevni borbi zauzela njemačke i domobransko uporište u s. Brđanima i zaplijenila 2 minobacača sa 350 mina, 2 mitraljeza, 1 puškomitraljez, 25 pušaka, 52 bombe, 125.200 metaka i drugu opremu.

9. septembar

Dijelovi 1. kozačke konjičke divizije i 8. ustaške brigade otpočeli iz Petrinje i Siska dvodnevni napad na jedinice Operativnog štaba za Baniju na prostorijski sela Luščani — Šušnjar — Jabukovac i u rejonu s. Donje Velešnje. Napad je odbijen i neprijatelj natjeran na povlačenje u polazne garnizone.

9/10. septembar

Dijelovi 7. divizije i 1. brigada 33. divizije zauzeli ustaško-domobranska uporišta u selima Vrbovcu i Repincu (na pruzi Zagreb — Križevci), na 123 mjesta oštetili prugu Zagreb — Križevci — Ejelovar, porušili 5 mostova, 2 željezničke stanice, 12 bunkera i 8 km tt-linija.

13/14. septembar

Dijelovi 10. korpusa i 7. divizije napali Križevce, koje su branili dijelovi domobranske 1. posadne brigade. Zbog zakašnjenja nekih jedinica napad nije uspio.

26. septembar

Otpočeo trodnevni napad dijelova 4. korpusa na Sunju, okolna uporišta i bunkere na pruzi Kostajnica — Sunja — Dubica, koje su branili Nijemci, ustaše i domobrani. Zbog pristizanja pojačanja iz Siska, Dubice, Kostajnice i Donjeg Hrastovca napad obustavljen 30. septembra. Porušeno 20 km željezničke pruge i sva postrojenja i bunker u željez-

ničkim stanicama: Majuru, Stubljanima, Gornjem Hrastovcu, Stazi i Sašu. Zaplijenjen 1 pt-top, 3 minobacača sa 200 mina, 4 mitraljeza, 6 puškomitraljeza, 80 pušaka i 60.000 metaka; uništene 2 lokomotive i 70 vagona.

5. oktobar

Poslije dvodnevni borbi jedinice 33. divizije, uz sadejstvo 4. brigade 7. divizije, oslobodile s. Kloštar (kod Virovitice) koje je branilo oko 550 ustaša i domobrana.

11. oktobar

Dijelovi 1. kozačke divizije i ustaše napali 2. brigadu i 1. i 2. banijski NOP odred u rejonu sela Krčeva, Svinjice i M. Paukova. U desetočasovnoj borbi neprijatelj je odbacio partizanske jedinice i popalio veći dio sela Svinjice, Drljače, Petrinca i Krčeva, te se predveče povukao u polazne garnizone, Sunju i Kostajnicu.

12. oktobar

Dijelovi 7. divizije zauzeli s. Hlebine (kod Koprivnice) koje su branili dijelovi 5. ustaške brigade. Zaplijenjeno 4 tenka, 20 mitraljeza, 10 kamiona i oko 100 motocikla.

13/14. oktobar

Dijelovi 10. i 6. korpusa, uz sadejstvo dvije brigade 7. divizije, napali Koprivnicu koju je branilo oko 2.500 ustaša (bataljon 5. ustaške brigade, dijelovi 1. puka PTS) ojačani artiljerijom i tenkovima. U borbama koje su trajale do 16. oktobra jedinice NOVJ nisu uspjele da zauzmu grad, te su se povukle.

Oktobar — sredina

Ustaše, četnici i njemački vojnici iz Sunje i Kostajnice upali na teritoriju Trokuta, do temelja spalili i opljačkali mnoga sela i pobili oko 790 žena, djece i staraca.

17. oktobar

Na komunikaciji Sunja — Kostajnica 2. brigada Unske operative grupe napala iz zasjede njemačku kolonu i nanijela joj gubitke od preko 100 mrtvih i ranjenih.

26. oktobar

U Glini otpočela konferencija predsjednika i sekretara okružnih NOO Banije, Korduna, Pokuplja, Like i Cazina, kao i delegata iz sreskih NOO sa područja okruga Banije, Korduna i Cazina, na kojoj je, pod rukovodstvom sekretara ZAVNOH-a, razmotrena opća politička situacija i postavljeni zadaci NOO-ima.

4/5. novembar

Jedinice 2. brigade poslije petočasovne borbe likvidirale njemačko uporište u s. Majuru. Zaplijenjeno je: 1 minobacač sa 150 mina, 3 mitraljeza, 4 puškomitraljeza, 4 automata, 9 tromblona, 22 puške i 35.000 metaka.

5. novembar

Na cesti Kostajnica — Dubica jedinice 3. brigade napale iz zasjede neprijateljsku motorizovanu kolonu, uništile 12 kamiona i ubile 66 neprijateljskih vojnika i 3 oficira.

8. novembar

Jedinice 1. i 2. brigade 8. i 1. brigade 7. divizije i Unske operative grupe, poslije dvodnevnih borbi, zauzele neprijateljsko uporište u Cazinu (posadu su sačinjavali dijelovi 373. legionarske divizije jedne čete ustaša Slunjskog bataljona, 50 gestapovaca i 16 žandarma). Izbačeno je iz stroja 722, a zarobljeno 267 neprijateljskih vojnika. Zaplijenjeno je: 3 minobacača, 23 puškomitraljeza i 341 puška. Jedinice NOVJ su imale 31 poginulog i 244 ranjena borca.

10. novembar

U Glini održana okružna konferencija delegata sreskih i opštinskih NOO Banije, na kojoj se raspravljalo o obnovi. Sutradan otpočeo dvoćnevni rad 3. okružne konferencije AFŽ-a Banije.

12. novembar

Na komunikaciji Kostajnica — Dubica dijelovi 3. brigade napali iz zasjede neprijateljsku motoriziranu kolonu, zapalili 6 kamiona, ubili 46 i zarobili 12 neprijateljskih vojnika. Zaplijenjena su 2 puškomitraljeza, 2 tromblona, 32 puške i 1 radio-stanica.

U rejonu sela Kukuruzara, Kostreša i Svinjice 4. brigada i dijelovi 2. brigade i 1. banijskog NOP odreda odbili su. poslije četvoročasovne borbe, napad dijelova 1. kozačke divizije iz Sunje, Majura i Graboštana i prinudili ih na povlačenje u polazne garnizone.

17/18. novembar

Treća brigada napala ustaše i domobrane u selima Golubovcu i Unčanima (na komunikaciji Kostajnica — Dvor). Neprijatelj se, poslije šestčasovne borbe, zadržao u Unčanima.

20. novembar

Treća brigada napala iz zasjede na cesti Kostajnice — Dvor dijelove 1. kozačke divizije i nanijela im gubitke od 45 mrtvih i više ranjenih.

22/23. novembar

Četvrta brigada zauzela neprijateljsko uporište u s. Zamlači (blizu Dvora) koje su branili dijelovi 1. bataljona domobranskog 7. lovačkog puuka. Ubijeno je 25, ranjeno 10 i zarobljeno 5 domobrana, a brigada je imala 2 mrtva i 8 ranjenih boraca.

23. novembar

Prva brigada napala iz zasjede kod s. Pištalina (Cazin) neprijateljsku kolonu i nanijela joj gubitke od 38 mrtvih i 23 ranjena

24. novembar

Po naredenju štaba 7. divizije rasformiran 1. banijski NOP odred, čijim su ljudstvom popunjene 1. i 2. brigada divizije. 2. banijski odred preimenovan je u Banijski NOP odred.

25. novembar

U rejonu sela Javornja i Jurakovca jedinice 3. i 4. brigade odbile napad dijelova 1. kozačke konjičke divizije i domobranske 7. lovačke brigade iz s. Divuše i Dvora na Uni i prisilile ih na povlačenje u polazne garnizone.

30. novembar

Četvrta brigada zauzela neprijateljsko uporište u s. Zamlači, ubila 20, ranila 30 i zarobila 16 neprijateljskih vojnika i oficira. Brigada je imala 1 mrtvog i 13 ranjenih boraca. Zaplijenjena su 2 minobacača sa 60 mina, 3 puškomitraljeza, 15 pušaka i 4.000 metaka.

4/5. decembar

Druga brigada napala ustaško-domobransko uporište u s. Mošćenici (kod Siska) i ujutro se morala povući, iako je veći dio sela bio zauzet, zbog snažnog pritiska ustaško-domobranskih pojačanja iz Siska i Petrinje.

6. decembar

Po naredenju štaba 4. korpusa rasformirana 2. brigada, a njenim ljudstvom popunjene ostale brigade divizije. 4. brigada preimenovana u 2. brigadu 7. divizije.

9. decembar

Jedinice 7. divizije odbile u rejonu sela Moštanice, Stražbenice, Letovanca i Trnjana (kod Petrinje) napad dijelova 1. kozačke divizije i ustaških snaga iz sela Komareva i Blinjskog Kuta.

18. decembar

Jedinice 1. i 3. brigade 7. divizije, 1. brigade 8. divizije i Unske operativne grupe zauzele Drežnik-Grad i s. Sadilovac, koje su branile jedinice 1. ustaškog bataljona. Zaplijenjen je 1 pt-top sa 100 granata, 1 minobacač sa 180 mina, 3 puškomitraljeza, 32 puške i 10.000 metaka.

22. decembar

Jedinice 1. i 3. brigade 7. divizije i 2. brigade Unske operativne grupe napale Cazin i s. Gnjilovac u kojima su se branili dijelovi 373. legionarske divizije i ustaše. Poslije obostranih napada i protivnapada i velikih gubitaka, jedinice NOVJ su se povukle zaplijenivši 1 minobacač sa 40 mina, 4 puškomitraljeza, 2 tromblona sa 100 mina, 30 pušaka, 200 bombi i 30.000 metaka.

31. decembar

Jedinice 1. i 3. brigade zauzele sela Vrstu i Turiju (kod Bihaća), u kojima su se branili dijelovi 373. legionarske divizije. Zaplijenjen je minobacač sa 62 mine, 3 puškomitraljeza, 3 automata, 35 pušaka i 32.000 metaka.

1945. GODINA

2. januar

Jedinice 8. udarne divizije i Unske operativne grupe, u sadejstvu sa 3. brigadom 7. divizije, poslije trodnevnih borbi sa dijelovima 373. legionarske divizije i 8. ustaške brigade, zauzele s. Vaganac i Čelopek (kod Drežnik-Grada). Neprijatelj je imao preko 250 mrtvih i više ranjenih, a jedinice NOVJ 35 mrtvih i 200 ranjenih. Zaplijenjeno je: 2 topa sa 100 granata, 9 minobacača sa 326 mina, 3 mitraljeza, 29 puškomitraljeza, 6 automata, 295 pušaka, 6 pištolja, 107.000 metaka, 798 ručnik i 200 tromblonskih bombi, 3 radio-stanice i dosta druge opreme.

10. januar

Dijelovi 2. brigade su kod s. Velešnja odbili napad ustaša i prisilili ih da se povuku u Kostajnicu, ubivši 6 i ranivši veći broj neprijateljskih vojnika.

11. januar

Dijelovi 2. brigade su napali iz zasjede, između Novog Sela i Komareva, dijelove 1. kozačke divizije i spriječili ih da opljačkaju ova sela. Ustaše iz Sunje opljačkale i popalile s. Malo Krčevo i zvjerski pobile 31 lice (od kojih su 11 djece bacile u zapaljenu kuću)

19. januar

Jedinice 1. i 3. brigade napale su iz zasjede, na cesti Kostajnica — Dvor, njemačke i ustaške kolone iz Kostajnice, Dvora i Divuše. U že-

stokoj borbi i naizmjeničnim napadima i protunapadima, neprijatelju su nanijeti gubici od 80 mrtvih i ranjenih, dok su brigade imale 5 mrtvih i 11 ranjenih.

22/23. januar

Dijelovi 1. i 3. brigade razbili su dijelove domobranske 7. lovačke divizije i zauzeli s. Zamlaču. Neprijatelj je imao 2 mrtva, 4 ranjena i 19 zarobljenih, a brigade 6 ranjenih.

Istovremeno je 2. brigada izvršila neuspjeli napad na njemačko uporište u s. Graboštanima (kod Kostajnice), gdje je neprijatelj imao 4 mrtva i 5 ranjenih.

29/30. januar

Jedinice 1. brigade napale neprijateljsko uporište u s. Pračnu, koje su branili dijelovi 1. kozačke konjičke divizije. Poslije dvočasovne borbe napad je odbijen.

1. februar

Kod sela Budičine i Gornje Bačuge dijelovi Banijskog NOP odreda odbili noćni napad ustaša i prinudili ih na povlačenje prema Petrinji.

3. februar

U rejonu sela Trnjana i Starog Sela 2. brigada je poslije sedmočasovne borbe odbila napad njemačkih i ustaških dijelova, prisilivši ih na povlačenje u Sunju i Komarevo. Neprijatelj je imao 20 mrtvih i 30 ranjenih, a brigada 4 mrtva i 12 ranjenih.

8. februar

Poslije petočasovne borbe 3. brigada je uništila u s. Mošćenici (kod Petrinje) ustašku posadu, čiji se manji dio predao i zaplijenila 73 puške, 6 puškomitraljeza, 1 minobacač i 6.000 metaka.

10. februar

Naredbom GŠH 3. brigada 7. divizije dobila naziv udarna.

11. februar

Jedinice 1. i 2. brigade su poslije osmočasovne borbe odbile, kod sela Pračna, Crnca, Capraške Poljane, Mošćenice i Češkog Sela, napad njemačkih, ustaških i domobranskih snaga iz Siska i Capraga i nanijele im gubitke od 125 mrtvih i ranjenih. Jedinice 7. divizije imale su 1 mrtvog i 16 ranjenih.

12/13. februar

Ustaške snage napale 1. i dijelove 2. brigade kod s. Pračna. Poslije tročasovne borbe partizanske jedinice su se povukle zbog dolaska neprijateljskih pojačanja iz Siska i Capraga.

13. februar

Kod sela Brdana i Vukoševca (blizu Sunje) jedinice Banijskog NOP odreda odbile su napad ustaša i nanijele im gubitke od 9 mrtvih i 8 ranjenih, dok su same imale 2 mrtva i 4 ranjena.

21/22. februar

Jedinice 2. brigade zauzele su, poslije kratke borbe, ustaško-domobransko uporište u s. Gušću (kod Sunje). ubile 3, ranile jednog i zarobile 51 ustašu i domobrana. Zaplijenjeno je 20 pušaka i 3.000 metaka.

22. februar

Treća brigada minirala je kod s. Gornjeg Hrastovca prugu Sunja — Kostajnica i napala neprijateljski transportni voz. Ubijeno je 97 i zarobljeno 13 domobrana i njemačkih vojnika, zaplijenjen 1 mitraljez, 3 puškomitraljeza i 27 pušaka, uništene 2 lokomotive i 35 vagona, a 7 vagona je oštećeno.

2. mart

Kod s. Gore dijelovi Banijskog NOP odreda odbili napad ustaša, nanijevši im gubitke od 5 mrtvih i 9 ranjenih.

6. mart

U rejonu sela Hasan-Breg — Žunci — Žeravica (kod Pesarovine) 3. brigada je odbila napad njemačkih jedinica iz sela Kupčine i Brezovice, nanijevši im gubitke od 20 mrtvih i nekoliko ranjenih. Brigada je imala 8 mrtvih i 5 ranjenih.

14. mart

Kod sela Vukoševca i Paukova 1. brigada je odbila napad ustaša i prisudila ih na povlačenja prema Sunji, nanijevši im gubitke od 7 mrtvih i 11 ranjenih.

20. mart

Jedinice 4. armije su počele operacije za oslobođenje Like i Bihaća

21. mart

Jedinice 8. divizije su, u sadejstvu sa 2. brigadom 7. divizije, otpočele osmodnevni napad na dijelove 373. legionarske i domobranske 16. hrvatske divizije.

22. mart

Treća brigada je, poslije šestočasovne borbe protiv dijelova 373. legionarske divizije, zauzela sela Zlopoljac, Musli-Selo i Vrkašić (kod Bihaća), ubila 30 i zarobila 9 neprijatelja, a izgubila 8 mrtvih i 23 ra-

njena borca. Zaplijenjen 1 pt-top, 2 minobacača, 3 puškomitraljeza i 15 pušaka.

Na putu Bihać — Ostrožac 1. brigada je napala iz zasjede dijelove 373. legionarske divizije i natjerala ih da se vrate u Bihać. Uništena su 3 kamiona, 1 blindirani i 6 putničkih automobila, ubijeno 35 i ranjeno 46 neprijateljskih vojnika.

22/23. mart

Jedinice 2. brigade su zauzele s. Pokoj, koje su branili dijelovi 373. legionarske divizije i domobrani. Zaplijenjena 2 mitraljeza, 7 puškomitraljeza, 1 top, 60 motornih vozila i 60 konja, a zarobljeno 50 neprijateljskih vojnika.

24. mart

U rejonu sela: Klinac — Gornja Bačuga — Gora — Strašnik Žumberačka brigada 34. udarne divizije je, poslije dvodnevne borbe, odbila napad njemačkih i ustaških dijelova i prinudila ih na povlačenje u Petrinju. Neprijatelj je imao 16 mrtvih i više od 25 ranjenih, a brigada 3 mrtva, 4 ranjena i 4 zarobljena.

25. mart

U rejonu Petrinje i Gline ustaške snage (četiri ustaška bataljona i jedan bataljon domobranske Brze brigade) izvršile su napad na jedinice 34. udarne divizije. U borbama do 2. aprila neprijatelj je odbačen u Petrinju uz gubitke od oko 330 izbačenih iz stroja dok su jedinice divizije imale 26 mrtvih i 93 ranjena.

25. mart

Treća brigada, poslije trinaestčasovne borbe protiv ustaško-domobranskih i njemačkih snaga, zauzela s. Kralje (kod Bihaća). Ubijeno je oko 104 i zarobljen 51 neprijateljski vojnik, a brigada je imala 8 mrtvih i 29 ranjenih. Zaplijenjen 1 minobacač, 2 puškomitraljeza i 15 pušaka.

26. mart

Jedinice 1. i 2. brigade i Krajiški NOP odred, poslije dvodnevni borbi, odbili su napad njemačkih i ustaško-domobranskih snaga iz Ostrošca kod s. Brekavice i tako su onemogućili ojačanje neprijateljskog garnizona u Bihaću.

27. mart

Druga i 3. brigada su otpočele dvodnevni napad na njemačku posadu u s. Brekavici. Poslije žestokih borbi i obostrano velikih gubitaka, partizanske su se jedinice povukle.

28. mart

Jedinice 4. armije odbacile dijelove 373. legionarske divizije i ustaško-domobranske 10. divizije i oslobodile Bihać.

4. april

Jedinice 7. udarne divizije odbile ustaške snage i zauzele sela: Dabar, Letinac, Tominčevu Dragu, Lipicu i Stajnicu (kod Brinja).

5. april

Poslije žestokih borbi protiv njemačkih i ustaško-domobranskih snaga 2. i 3. brigada zauzele sela: Rajkoviće, Pernare, Šebalje, Biškupiče, Razvalu, Jezerane i Križpolje (kod Brinja) i zarobile 77 neprijateljskih vojnika, a zaplijenile 6 mitraljeza, 3 puškomitraljeza, 2 pt-topa, 35 pušaka i 5 kamiona.

6. april

Jedinice 7. i 19. udarne divizije su odbacile ka Senju dijelove ustaško-domobranske 13. pješadijske divizije i 847. puka 392. legionarske divizije i oslobodile Otočac i Brinje. U borbama od 4. do 6. aprila jedinice 7. divizije su ubile i zarobile 275 neprijateljskih vojnika, zaplijenile 2 topa, 10 teških mitraljeza, 4 puškomitraljeza, 4 tankete, 7 kamiona i dr.

8. april

Sedma divizija otpočela petodnevne borbe protiv 104. njemačke divizije između Bihaća, Ostrošca i Slunja.

10. april

Dijelovi 3. brigade napali ustaše i Nijemce kod Trojvrha i prinudile ih na povlačenje ka Josipdolu.

13/14. april

Dijelovi 4. udarnog korpusa, poslije žestokih borbi, zauzeli Slunj, protjeravši dijelove njemačke 104. divizije i ustaško-domobranske snage. Samo u borbama kod s. Rakovice, 12. aprila, 7. divizija je ubila i zarobila preko 300 Nijemaca.

16. april

Jedinice Banijskog NOP odreda, poslije kratke, žestoke borbe, zauzele s. Pračno (kod Siska), zarobile 4 oficira, 4 podoficira i 53 domobrana i zaplijenile 57 pušaka i 5.500 metaka

17. april

Jedinice 1. brigade napale njemačke snage u rejonu Kule Bisovače i prinudile ih na povlačenje prema s. Brekavici.

23. april

Prva brigada 7. divizije i Krajiški NOP odred su oslobodili sela Ostrožac i Gnjlovac. Mjesta su branile ustaške, domobranske i njemačke snage.

24. april

Otpočeo šestodnevni napad jedinica 7. i 34. udarne divizije na njemačke, ustaške i domobranske snage na području sela Toplice — Lešće — Bosiljevo — Vukova Gorica — Mrzljak i do 29. aprila su ih prinudili na povlačenje prema Karlovcu.

29. april

Štab 4. korpusa sa 7. divizijom i Artiljerijskom brigadom stavljen pod komandu 4. armije (po naredanju Generalštaba JA).

1. maj

Poslije četvorodnevnih borbi 20. krajiška brigada 39. divizije oslobodila Dvor na Uni.

3. maj

Dvadeseta srpska brigada 45. divizije prešla r. Unu i oslobodila Dubicu, odbacivši neprijatelja u pravcu Sunje.

5. maj

Jedinice 45. divizije oslobodile Sunju i nastavile gonjenje ustaško-domobranskih i njemačkih snaga ka Sisku.

Jedinice 28. divizije i Banijskog odreda oslobodile Petrinju i nastavile gonjenje ustaško-domobranskih i njemačkih snaga ka Sisku.

5.6. maj

Jedinice 45. divizije oslobodile Sisak nakon dvanaestčasovne borbe i nastavile gonjenje neprijatelja ka Zagrebu.

7. maj

Završene konačne borbe za likvidaciju 97. njemačkog korpusa na području Ilirske Bistrice. Snagama Riječke operativne grupe 4. armije (u kojoj se nalazila i 7. udarna divizija) predalo se 16.000 njemačkih vojnika i oficira i nekoliko generala sa cjelokupnim naoružanjem i opremom. U ovim borbama 7. divizija je ubila 311 i zarobila 834 neprijateljska vojnika i oficira, a zaplijenila 55 mitraljeza, 5 teških minobacača, 5 topova, 601 pušku i mnogo druge opreme.

15. m a j

Naređenjem Glavnog štaba JA za Hrvatsku rasformiran 4. korpus JA, a 7. divzija ušla u sastav 4. armije JA.

Literatura: Zbornik dokumenata NOR tom V, knjiga 1—26, izdanje Vojnoistorijskog instituta JNA, Beograd; Oslobođilački rat naroda Jugoslavije, knjiga 1 i 2, izdanje Vojnoistorijskog instituta JNA, Beograd; Hronologija oslobodilačke borbe naroda Jugoslavije, izdanje Vojnoistorijskog instituta JNA, Beograd; Arhiv i Bibliografija Vojnoistorijskog instituta JNA, Beograd; Arhiv CK SKJ i CK SKH; Završne operacije za oslobođenje Jugoslavije, knjiga 2, izdanje Vojnoistorijskog instituta JNA, Beograd.